

IO2

VIRTUAL TRAINING SEMINARS FOR «LIT. MENTORS»

Greek Publication

Partners:

HELLENIC
FOUNDATION FOR
CULTURE

Institute of
Entrepreneurship
Development

IT STUDY
Oktató- és Kutatóközpont

Sandorf

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers Association

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Facebook: @read.in.club

Instagram: read.in.club

LinkedIn: Read In Club READ-ING for CuLTures across Borders

Αυτή η δημοσίευση δημιουργήθηκε από 6 εταίρους οργανισμούς στο πλαίσιο του
ευρωπαϊκού έργου Erasmus +:

READ-IN-CLUB: READ-ING for CuLtUres across Borders

Culture Polis
Κέρκυρα, Ελλάδα

HELLENIC
FOUNDATION FOR
CULTURE

Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού
Αθήνα, Ελλάδα

institute of
Entrepreneurship
Development

Ινστιτούτο Επιχειρηματικής
Ανάπτυξης
Πόλη Χρυσοχούς, Κύπρος

ITStudy Hungary
Educational and
Research Centre for
Information and
Technology Ltd.
Γκοντόλο, Ουγγαρία

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

Slovene Writers' Association
Λιουμπλιάνα, Σλοβενία

Sandorf Publishing
Ζάγκρεμπ, Κροατία

Ημερομηνία Δημοσίευσης: Απρίλιος 2022

Ελληνική Έκδοση

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πίνακας Περιεχομένων

Επισκόπηση του έργου.....	3
Επισκόπηση του 2 ^{ου} Πνευματικού Προϊόντος.....	5
Η μεθοδολογία	7
Περιγραφή Διδακτικών Ενοτήτων: Εκπαίδευση για τους Lit.Mentors	10
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1	10
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2	25
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3	37
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4	47
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5	62
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6	73

Επισκόπηση του έργου

Ο Δημιουργικός και Πολιτιστικός Τομέας ανήκει σε εκείνα τα τμήματα της κοινωνίας που επηρεάστηκαν περισσότερο από την κρίση της πρωτοφανούς πανδημίας του COVID-19 το 2020, η οποία προκάλεσε τεράστιες κοινωνικές αναταράξεις στην ευρωπαϊκή κοινωνία: Οι πολίτες της ΕΕ βίωσαν τη "νέα κανονικότητα" της παραμονής στα σπίτια τους και της διαβίωσης υπό περιορισμό. Ενώ η ανθρώπινη αλληλεπίδραση τραυματίστηκε σοβαρά υπό αυτές τις κρίσιμες συνθήκες, οι αξίες της ΕΕ για κοινωνική συνοχή, ένταξη, διαπολιτισμικό διάλογο, κοινοτική δέσμευση, κατανόηση του "άλλου" και ανεκτικότητα, οι οποίες μεταδίδονται μέσα από τις τέχνες και τον πολιτισμό, βρέθηκαν και βρίσκονται σε μεγάλη πρόκληση.

Το READ-IN-CLUB (READ-ING for CuLtUres across Borders) είναι ένα έργο του ευρωπαϊκού προγράμματος ERASMUS+ που υλοποιείται από 6 οργανισμούς εταίρους (Το Ινστιτούτο Επιχειρηματικής Ανάπτυξης Κύπρου, την CulturePolis από την Ελλάδα, το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, το ITStudy από την Ουγγαρία, τους Slovene Writers Association από την Σλοβενία, και τους Sandorf Publishing από την Κροατία). Κύριος στόχος του είναι να εξοπλίσει την κοινωνία μας με εκείνες τις δεξιότητες και ικανότητες που είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της ομαλής ανάκαμψης από την πρόσφατη κρίση στον τομέα της υγείας. Στο READ-IN-CLUB η τέχνη της λογοτεχνίας και ο θεσμός των **λεσχών βιβλίου** και των **αναγνωστικών κοινοτήτων**, μαζί με τη δύναμη της **ψηφιακής τεχνολογίας**, γίνονται ισχυροί παράγοντες διευκόλυνσης της άτυπης μάθησης και του διαλόγου και δημιουργούν ένα περιβάλλον πολιτισμού και δια βίου εκπαίδευσης που υποστηρίζει την ανάπτυξη καινοτόμου και δημιουργικής σκέψης στους ενήλικες.

Απευθύνεται σε άτομα ή/και επαγγελματίες της βιομηχανίας του βιβλίου που οργανώνουν ή συντονίζουν την λειτουργία λεσχών ανάγνωσης ή άλλων εκπαιδευτικών δράσεων σχετικών με την λογοτεχνία· κάποιοι από αυτούς είναι συγγραφείς, μεταφραστές, στελέχη δημόσιων και ιδιωτικών βιβλιοθηκών, συντονιστές λεσχών ανάγνωσης, διαχειριστές εκδοτικών οίκων και οργανισμών που

δραστηριοποιούνται στον κλάδο του βιβλίου, εκδότες και επιμελητές, θέτοντας τους εξής στόχους:

- Να αναπτύξει μια διακρατική και διατομεακή συνεργασία - βασισμένη στις αξίες της ΕΕ που δημιουργούνται και μεταδίδονται από την τέχνη της λογοτεχνίας.
- Να ενισχύσει την εκπαιδευτική αξία που έχουν οι λέσχες ανάγνωσης για την κοινωνική ενσωμάτωση και τον διαπολιτισμικό διάλογο, ιδιαίτερα μετά την εποχή της πανδημίας COVID 19.
- Να ενισχύσει τις επαγγελματικές δεξιότητες των συντονιστών λεσχών ανάγνωσης και να τους κινητοποιήσει ώστε να γίνουν διαμεσολαβητές διαπολιτισμικού διαλόγου και τέλος,
- Να σχεδιάσει και να αναπτύξει μια πλατφόρμα που θα ψηφιοποιεί τις λειτουργίες των λεσχών ανάγνωσης.

Επισκόπηση του 2^{ου} Πνευματικού Προϊόντος

Τα Εικονικά Εκπαιδευτικά Σεμινάρια για τους "Lit.Mentors" αποτελούν βασικό προϊόν του έργου READ-IN-CLUB και είναι αφιερωμένα στην κάλυψη της ανάγκης μιας καινοτόμου και ψηφιακής εκπαιδευτικής προσέγγισης, η οποία επιχειρεί να ενσωματώσει στο πλαίσιο των αναγνωστικών κοινοτήτων τις πολιτιστικές, κοινωνικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις της λογοτεχνίας για διαπολιτισμικό διάλογο και κοινωνική ένταξη.

Με τον τρόπο αυτό, ενισχύει την επαγγελματική ανάπτυξη και τη δημιουργικότητα των επαγγελματιών του χώρου του βιβλίου και ιδιαίτερα των συντονιστών και οργανωτών λεσχών ανάγνωσης και λογοτεχνικών οργανώσεων, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να γίνουν μελλοντικοί "Lit.Mentors", μεταφέροντας με τη σειρά τους σχετικές γνώσεις, ικανότητες, στάσεις και συμπεριφορές σε ενήλικες αναγνώστες.

Πιο συγκεκριμένα, το 2ο πνευματικό προϊόν προσφέρει ένα εκπαιδευτικό υλικό, απόρροια μιας σειράς ψηφιακών σεμιναρίων, το οποίο απευθύνεται στους επαγγελματίες του τομέα του βιβλίου - που δραστηριοποιούνται στο συντονισμό των λεσχών ανάγνωσης προκειμένου να βελτιώσουν τις εκπαιδευτικές τους δεξιότητες και διαπολιτισμικές ικανότητες και να εκπαιδευτούν στην καθοδήγηση των κοινοτήτων τους, ώστε να μετατρέψουν τις εμπειρίες "συλλογικής ανάγνωσης", σε περιβάλλοντα δια βίου μάθησης που προωθούν τις διαδικασίες διαπολιτισμικού διαλόγου και τις αξίες της λογοτεχνίας για ισότητα, ποικιλομορφία, ένταξη, ανεκτικότητα, ανοιχτό πνεύμα, αμοιβαία κατανόηση και δημιουργική ανάπτυξη, δίνοντας έμφαση στις δυνατότητες της λογοτεχνίας για δημιουργικότητα και καινοτομία, την τόνωση του ενδιαφέροντος για τις οικουμενικές αξίες της ΕΕ για την κατανόηση του "άλλου" μέσω των λογοτεχνικών έργων και την ανάδειξη της αναγκαιότητας των διαπολιτισμικών ικανοτήτων και των ψηφιακών δεξιοτήτων στη σύγχρονη, ταχέως μεταβαλλόμενη και μετα-COVID πολιτιστική και δημιουργική βιομηχανία της ΕΕ.

Όλοι οι εταίροι συμφώνησαν σχετικά με την κατανομή των θεμάτων για τα ψηφιακά σεμινάρια και στη συνέχεια την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προγράμματος: σε κάθε εταίρο ανατέθηκε ένα θέμα που ήταν πιο κοντά στον τομέα των δραστηριοτήτων του. Στη συνέχεια ακολούθησε η διαδικασία προετοιμασίας του υλικού. Το υλικό που προετοιμάστηκε για τα εικονικά σεμινάρια - κυμαίνεται από διαλέξεις εμπειρογνομόνων, πρακτικές ασκήσεις, εργαστήρια, επισκοπήσεις μυθοπλαστικών και μη μυθοπλαστικών βιβλίων ή συζητήσεις με ειδικούς από τον κλάδο του βιβλίου.

Ο σχεδιασμός του εκπαιδευτικού προγράμματος ολοκληρώθηκε με την διεθνική συνάντηση των εταίρων στο Σπλιτ της Κροατίας, όπου η διακρατική ομάδα έργου επανεξέτασε τα αποτελέσματα του 2^{ου} Πνευματικού Προϊόντος και προετοίμασε τον 3^ο πνευματικό προϊόν, το οποίο επιτρέπει τη διερεύνηση νέων προσεγγίσεων για την δικτύωση των λεσχών ανάγνωσης στην Ευρώπη.

Η μεθοδολογία

Η δημιουργία του 2^{ου} πνευματικού προϊόντος ήταν μια σημαντική πρόκληση για όλους τους εταίρους που συμμετείχαν στο έργο Read-In-Club. Απαιτούσε την ανάπτυξη ενός θετικού και συμπεριληπτικού περιβάλλοντος ηλεκτρονικής μάθησης που θα διευκολύνει την ανάπτυξη και εξέλιξη πρακτικών γνώσεων και δεξιοτήτων των συντονιστών λεσχών ανάγνωσης.

Το ΙΟ2 κατασκευάστηκε με τη χρήση δημιουργικών μεθόδων δικτυακής μάθησης με βάση τη θεωρία της διασυνδεδεμένης μάθησης του 21ου αιώνα ή αλλιώς του "Κονεκτιβισμού" ως την πιο σχετική για την παροχή διαδικτυακών μαθημάτων για ενήλικες. Σύμφωνα με τις βασικές αρχές αυτής της θεωρίας:

- Δεν υπάρχει αυστηρός διαχωρισμός μεταξύ εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων, καθώς όλοι οι συμμετέχοντες μπορούν να είναι ειδικοί στον τομέα.
- Ο κύριος ρόλος των εκπαιδευτών είναι να ενεργούν ως διευκολυντές και να ενθαρρύνουν την συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των συμμετεχόντων.
- Παρόλο που θα παρέχεται υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό υλικό, η μαθησιακή διαδικασία δεν θα καθοδηγείται από το μαθησιακό περιεχόμενο, αλλά περισσότερο από την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευτή.
- Το μαθησιακό περιβάλλον χρησιμεύει ως χώρος για δημιουργικότητα και διαδραστικότητα.

Τα Εικονικά Εκπαιδευτικά Σεμινάρια αναγνωρίζουν ότι όλα τα μέλη των ομάδων-στόχων δεν διαθέτουν τον ίδιο ρόλο, γνώσεις ή εμπειρία στα θέματα που συζητά το READ-IN-CLUB- και ως εκ τούτου στοχεύει να αντιμετωπίσει τον εμπλουτισμό των δεξιοτήτων & ικανοτήτων τους με τον πιο αποτελεσματικό, διεπιστημονικό τρόπο, προσαρμοσμένο στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, όπως:

- 1) Διαδικτυακά σεμινάρια μέσω εφαρμογών τηλεδιάσκεψης (π.χ. Zoom, Skype) με στόχο να δοθεί μια παρακινητική εισαγωγή στο θέμα, ώστε να δημιουργηθεί προσωπική επαφή μεταξύ του εκπαιδευτή και των εκπαιδευόμενων, και να συνεχιστούν σε διαδραστικά εργαστήρια, μαζί με τη συμπερίληψη ψηφιακών δραστηριοτήτων δημιουργίας ομάδων και ομαδικών εργασιών για τους εκπαιδευόμενους. Τα σεμινάρια αυτά διεξήχθησαν με διαφορετικές προσεγγίσεις και μεθοδολογίες: διαδραστικά εργαστήρια, διαλέξεις, συζητήσεις, συνεντεύξεις. Κάθε εταίρος αποφάσισε για την προσέγγιση και τη μεθοδολογία που ταίριαζε στο θέμα του διαδικτυακού σεμιναρίου του.
- 2) Η διαδικτυακή μάθηση και συνεργασία σε Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης που βασίζεται στο πλαίσιο ανοικτού κώδικα Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), το οποίο υποστηρίζει τη συνεργασία και τη συνεργατική δημιουργία περιεχομένου και ενσωματώνει εργαλεία για επικοινωνιακή παιδαγωγική. Το Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης Moodle (πλατφόρμα του web2.0) επιτρέπει στους εκπαιδευτές - εταίρους να δημιουργούν, να ανεβάζουν, να μοιράζονται ψηφιακό μαθησιακό περιεχόμενο, να βαθμολογούν εργασίες, κουίζ, φόρουμ συζητήσεων κ.λπ. με ένα εύκολο στην εκμάθηση περιβάλλον χρήστη.

Όλα τα μέρη των εικονικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων σχεδιάστηκαν ως διαδικτυακές διδακτικές ενότητες (κάθε εταίρος εξήγαγε, επεξεργάστηκε και διαμόρφωσε δεδομένα και μεθοδολογία από τα δικά του διαδικτυακά σεμινάρια) και συνοδεύονται από το γραπτό εκπαιδευτικό υλικό του παρόντος ηλεκτρονικού βιβλίου. Το ηλεκτρονικό βιβλίο συγκεντρώνει το εκπαιδευτικό υλικό του 2^{ου} Πνευματικού Παραδοτέου για να χρησιμοποιηθεί από τον μαθητευόμενο συνοδευτικά με την διαδικτυακή διδακτική ενότητα που θα παρακολουθεί.

Όλες οι ενότητες του προγράμματος παρέχονται στην αγγλική γλώσσα και μεταφράζονται επίσης στις γλώσσες όλων των χωρών εταίρων, ώστε να παρέχεται

ένα ολοκληρωμένο αποτέλεσμα που προάγει τη δημιουργικότητα, τον πολιτισμό και την πολυπολιτισμικότητα.

Η μεθοδολογία που υιοθετήθηκε περιέλαβε τις ακόλουθες εργασίες:

ΕΡΓΑΣΙΑ 1: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Ο εκδοτικός οργανισμός Sandorf Publishing ως επικεφαλής του 2^{ου} Πνευματικού Προϊόντος σχεδίασε το πρόγραμμα σπουδών και συντόνισε τη διεξαγωγή των εικονικών σεμιναρίων.

ΕΡΓΑΣΙΑ 2: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Όλοι οι εταίροι συμμετείχαν ισότιμα και αλληλέγγυα στην ανάπτυξη των διδακτικών ενοτήτων, συζητώντας και λαμβάνοντας σχετικές αποφάσεις για το παραδοτέο σε μηνιαίες διαδικτυακές συναντήσεις, καθώς και στη φυσική συνάντηση στο Σπλιτ.

ΕΡΓΑΣΙΑ 3: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Η μεθοδολογία των διαδικτυακών σεμιναρίων ήταν καθοδηγούσε όλους τους εταίρους προς μια κοινή κατεύθυνση, επιτρέποντας στον καθένα από αυτούς να προσαρμόσει τις δικές του πρακτικές στο θέμα που του είχε ανατεθεί.

ΕΡΓΑΣΙΑ 4: ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ VLE

Ο επικεφαλής εταίρος για το 3^ο Πνευματικό Προϊόν, ITStudy από την Ουγγαρία, εισήγαγε μια απλή και καινοτόμο μεθοδολογία ανάπτυξης της πλατφόρμας VLE.

ΕΡΓΑΣΙΑ 5: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η μέθοδος αξιολόγησης των ενοτήτων συμφωνήθηκε αμοιβαία μεταξύ των εταίρων μετά από πρόταση των εκπροσώπων του ΕΙΠ.

Περιγραφή Διδακτικών Ενοτήτων: Εκπαίδευση για τους Lit.Mentors

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Υλοποιήθηκε από την CulturePolis – Ελλάδα

Τίτλος Διδακτικής Ενότητας:
Λογοτεχνία, Λέσχες Ανάγνωσης και Διαπολιτισμικός Διάλογος <i>Ο συμπεριληπτικός χαρακτήρας της λογοτεχνίας και πώς να ενταχθείς στο κόσμο της ανάγνωσης</i>
Διδακτικοί στόχοι:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Να διερευνήσει γιατί η λογοτεχνία διευκολύνει τον διαπολιτισμικό διάλογο. 2. Να ερευνήσει την δυναμική των λεσχών ανάγνωσης ως περιβάλλοντα ανάπτυξης διαπολιτισμικών δεξιοτήτων. 3. Να παρουσιάσει μελέτες περίπτωσης και τεχνικές για το πώς η λογοτεχνία και οι λέσχες ανάγνωσης προωθούν τον διαπολιτισμικό διάλογο.
Εισαγωγή:
<p>Αυτή η διδακτική ενότητα διερευνά την σύνδεση ανάμεσα στη λογοτεχνία, τις λέσχες ανάγνωσης και τον διαπολιτισμικό διάλογο. Πώς μπορεί η λογοτεχνία να βοηθήσει και να εξελίξει την κατανόηση του «άλλου» και πώς How does literature can benefit and advance intercultural understanding and πώς μπορούν η λέσχες ανάγνωσης να διευκολύνουν την ανάγνωση λογοτεχνικών έργων για άλλους πολιτισμούς? Αυτά είναι κάποιες από τις απαντήσεις που ο συντονιστής μιας λέσχης ανάγνωσης μπορεί να αντιμετωπίσει όταν σχεδιάζει και προγραμματίζει τους αναγνωστικούς κύκλους εντός της λέσχης του.</p>

Περιεχόμενο Διδακτικής Ενότητας:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Τι είναι ο διαπολιτισμικός διάλογος;

Ο όρος διαπολιτισμικός διάλογος, ο οποίος μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1990 δεν ήταν πολύ διαδεδομένος ή γνωστός στους περισσότερους ανθρώπους στην Ευρώπη, είναι σήμερα ένας όρος τόσο οικείος και καθιερωμένος στη συνείδησή μας. Έτσι, πολλές ακαδημαϊκές μελέτες παγκοσμίως έχουν διεξαχθεί για να αναλύσουν τις πτυχές και τις παραμέτρους του, καθώς και τον αντίκτυπό του στη μελέτη των ανθρωπιστικών και άλλων κοινωνικών και ανθρωπολογικών επιστημών.

□ Ορίστηκε για πρώτη φορά το 2008 στη Λευκή Βίβλο για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο ως εξής: «Ως διαπολιτισμικός διάλογος νοείται η ανοιχτή και πλήρους σεβασμού ανταλλαγή απόψεων μεταξύ ατόμων και ομάδων με διαφορετικό εθνικό, πολιτιστικό, θρησκευτικό και γλωσσικό υπόβαθρο και κληρονομιά, στη βάση της αμοιβαίας κατανόησης και του σεβασμού.»

Ωστόσο, ο διαπολιτισμικός διάλογος δεν είναι ένα "νέο" φαινόμενο. Η ανάγκη για διάλογο και επικοινωνία με άλλους πολιτισμούς και για ένα "άνοιγμα" προς έναν κοινωνικά, πολιτικά, πολιτισμικά και θρησκευτικά διαφορετικό πολιτισμό/άνθρωπο ήταν πάντα ένα θέμα μείζονος σημασίας που απασχόλησε την ανθρώπινη ιστορία.

Γιατί ο διαπολιτισμικός διάλογος είναι τόσο σημαντικός;

Είναι αλήθεια ότι κάθε πολιτισμός έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία περιλαμβάνουν τον τρόπο ζωής, τις παραδόσεις, τις αισθητικές εμπειρίες, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, τις προσωπικές και συλλογικές αξίες ενός τόπου, με άλλα λόγια, ο πολιτισμός συνδέεται με τον πυρήνα της κοινωνίας στην οποία αναπτύσσεται. Ωστόσο, κανένας πολιτισμός δεν μπορεί να εξελιχθεί χωρίς επικοινωνία με τους άλλους. Ο πολιτισμός ενός έθνους διευρύνει τους ορίζοντές μας σε νέες ιδέες και αντιλήψεις. Ταυτόχρονα, μέσω της ανακάλυψης της πολιτιστικής ταυτότητας των άλλων, αποκτούμε μεγαλύτερη επίγνωση της δικής μας πολιτιστικής ταυτότητας. Όταν ο πολιτισμός δεν περιορίζεται στα στενά όρια του τόπου γέννησής του, χάνει την εσωστρέφειά του και αποκτά οικουμενικό χαρακτήρα. Έτσι, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός τόπου καθίστανται αυτομάτως **οικουμενικά**, όπως και οι αξίες και τα ιδανικά που αντιπροσωπεύει κάθε πολιτισμός.

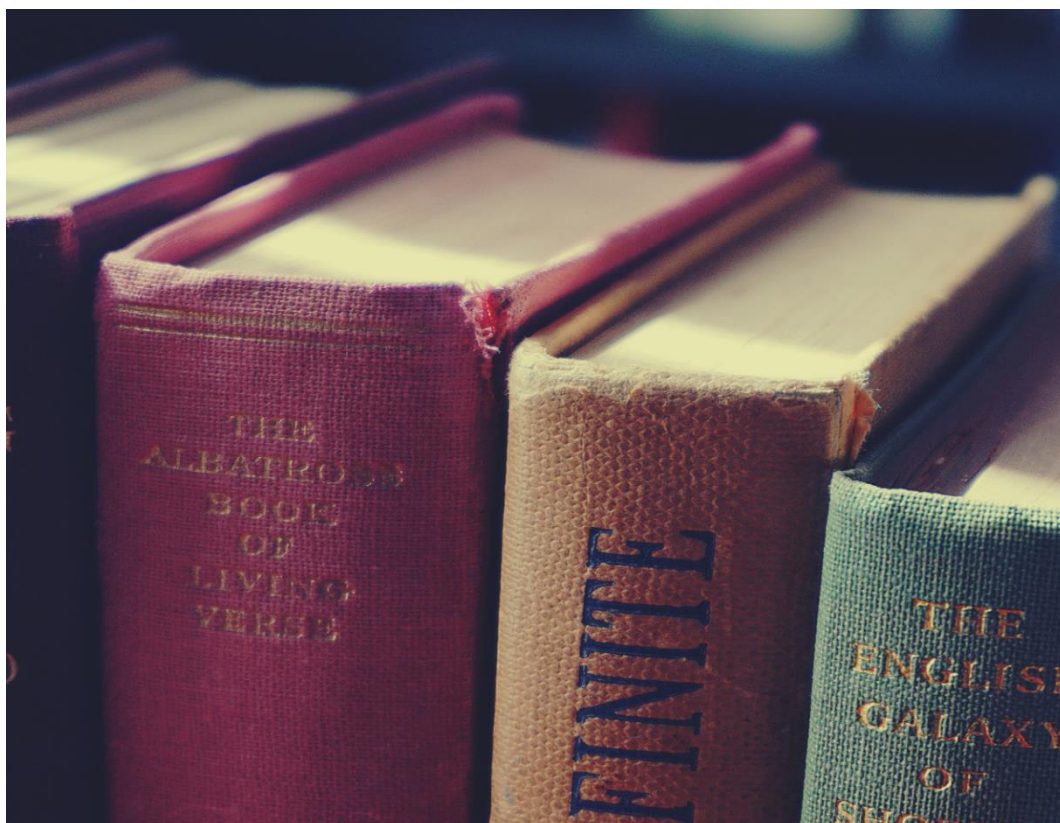
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η αξία της λογοτεχνίας στον διαπολιτισμικό διάλογο

Ένα από τα σημαντικότερα "εργαλεία" ή γέφυρες επικοινωνίας για τον διαπολιτισμικό διάλογο είναι η λογοτεχνία, η οποία αποτελεί μια από τις πιο προσιτές μορφές τέχνης. Ακόμη και όταν εκφράζει ή πραγματεύεται ορισμένα στοιχεία μιας συγκεκριμένης κοινότητας ανθρώπων, οι αξίες που προωθεί είναι και πρέπει να είναι οικουμενικές και ανθρωπιστικές, αφού κύριος σκοπός της λογοτεχνίας είναι ο ίδιος ο Άνθρωπος, μαζί με τα θεμελιώδη υπαρξιακά ζητήματα που τον αφορούν και καθορίζουν ή διέπουν την ύπαρξη, τη συμπεριφορά, τις πεποιθήσεις του κ.λπ.

Παραθέτοντας τον Αριστοτέλη εδώ: "Η λογοτεχνία δεν μιμείται μόνο τη ζωή και την κοινωνία ενός συγκεκριμένου τόπου, δεν αντικατοπτρίζει μόνο το παρελθόν ή το παρόν του, αλλά η σημαντικότερη λειτουργία της είναι να ενώνει και να ενοποιεί τους ανθρώπους...".

Πιο πρόσφατα, ο Umberto Eco στη θεωρία του για τη "Σημειωτική" πρότεινε ότι ολόκληρος ο πολιτισμός πρέπει να μελετηθεί ως φαινόμενο επικοινωνίας. Το ίδιο υποστήριξε και ο Γάλλος φιλόσοφος/συγγραφέας Ζαν-Πωλ Σαρτρ. Επιπλέον, η συγγραφέας George Eliot επεσήμανε ότι: "Αν η λογοτεχνία δεν διευρύνει την προοπτική μας για τον άλλον, τότε δεν έχει καμία ηθική επιρροή".

Ως εκ τούτου, η λογοτεχνία είναι μια παγκόσμια γλώσσα που υπερβαίνει όλα τα σύνορα: ακόμη και αν οι συγγραφείς απεικονίζουν τον πυρήνα της κοινωνίας τους ή τα θέματα που θίγουν προέρχονται από το άμεσο πολιτισμικό πλαίσιο που τους περιβάλλει, **η πτυχή της οικουμενικότητας είναι πάντα παρούσα.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Οι λέσχες ανάγνωσης ως «εργαλείο» για την ανάπτυξη διαπολιτισμικών δεξιοτήτων.

Η έκδοση της UNESCO για τις [Διαπολιτισμικές Ικανότητες](#) του 2013 σημείωσε τη σημασία και τη δύναμη της αφήγησης ιστοριών σε πολλούς πολιτισμούς ανά τον κόσμο σε όλη τη διάρκεια της ανθρωπότητας. Η ίδια δημοσίευση αναφέρει: "Μόνο μέσω της κοινής οικοδόμησης μιας σχέσης στην οποία οι άνθρωποι ακούν ο ένας τον άλλον μπορούν τα άτομα να επιδείξουν τις διαπολιτισμικές τους ικανότητες" (σελ. 38), πράγμα που σημαίνει ότι οι σχέσεις (και η ακρόαση) είναι πολύ σημαντικές για την ανάπτυξη των διαπολιτισμικών ικανοτήτων.

Δημιουργώντας συνθήκες ακρόασης και ανταλλαγής απόψεων, οι λέσχες ανάγνωσης έχουν τη δυνατότητα να χρησιμεύσουν ως χώροι ανάπτυξης διαπολιτισμικής συνείδησης και ικανοτήτων. Κατά την κριτική ανάγνωση, τα άτομα που συμμετέχουν σε λέσχες βιβλίου εμπλέκονται με τις κοινές εμπειρίες των συνομηλίκων τους, καθώς και των χαρακτήρων των βιβλίων που συζητούν. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε

μεγαλύτερη κατανόηση και ενσυναίσθηση για όσους έχουν ταυτότητες διαφορετικές από τη δική τους.

Ενώ η ανάγνωση παρέχει σίγουρα μια ευκαιρία εξερεύνησης και κατανόησης του "άλλου", είναι το στοιχείο της συζήτησης των λεσχών ανάγνωσης που αποτελεί "την καρδιά της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης".

Εδώ είναι και η σημασία του ρόλου του συντονιστή της λέσχης ανάγνωσης.

Πώς μπορεί ένας συντονιστής λέσχης ανάγνωσης να διευκολύνει τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση;

□ Όπως έχει ήδη συζητηθεί στην προηγούμενη ενότητα, οι συγγραφείς είναι κάτι περισσότερο από απλοί αφηγητές ενός τοπικού μύθου· η γραφή τους αντανakλά οικουμενικές αλήθειες. Ο συντονιστής πρέπει να ενθαρρύνει τα μέλη της λέσχης ανάγνωσης να έχουν μια πιο προσεκτική και σύνθετη παρατήρηση ενός λογοτεχνικού χαρακτήρα. Πρέπει να προβληματιστούν για την ανθρώπινη κατάσταση, του ίδιου του χαρακτήρα, μαζί με όσα διέπουν την ύπαρξη του ατόμου, τη συμπεριφορά του και τις πράξεις του σε μια δεδομένη - συνήθως καταλυτική - τραγική ή τουλάχιστον καθοριστική στιγμή. Ακόμη και όταν οι αφηγήσεις αφορούν ιστορικά γεγονότα που σημάδεψαν τον τόπο καταγωγής των συγγραφέων, οι ιστορίες τους αντανakλούν πτυχές της παγκόσμιας ιστορίας της ανθρωπότητας.

□ Οι συντονιστές των λεσχών ανάγνωσης μπορούν να παρουσιάζουν και να προτείνουν στα μέλη τους συγγραφείς των οποίων το έργο προάγει τον διαπολιτισμικό διάλογο και την οικουμενικότητα της λογοτεχνίας. Οι συγγραφείς που έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο στη γνωριμία μας με τους άλλους, που μίλησαν για τον οικουμενικό άνθρωπο, χωρίς ν' αφαιρέσουν τα τοπικά χρώματα και οσμές του τόπου καταγωγής τους, χωρίς δηλαδή να "εγκαταλείψουν" το πλαίσιο στο οποίο ζουν και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου τους, είναι τόσοι πολλοί, που δεν θα μπορούσε κανείς να τους μετρήσει ή να τους απαριθμήσει. Ενδεικτικά, αναφέρονται μόνο μερικοί από τους πιο εμβληματικούς συγγραφείς της ιστορίας της λογοτεχνίας: Hugo, Flaubert, Tolstoy, Dostoevsky, Melville, Steinbeck αλλά και Naguib Mahfouz, Taha Hussein, Νίκος Καζαντζάκης και πολλοί άλλοι.

□ Οι συντονιστές των λεσχών ανάγνωσης μπορούν να προσθέσουν ειδικά εργαλεία και δραστηριότητες διαπολιτισμικής κατάρτισης, όπως κύκλους ιστοριών, διαφορές γραμμών ή ζωντανές βιβλιοθήκες:

Ο κύκλος ιστοριών είναι μια μικρή ομάδα ατόμων που κάθονται σε έναν κύκλο και μοιράζονται ιστορίες - συνήθως από τη δική τους εμπειρία ή φαντασία - εστιάζοντας σε ένα κοινό θέμα. Καθώς κάθε άτομο, με τη σειρά του, μοιράζεται μια ιστορία, αναδύεται ένα πιο πλούσιο και σύνθετο αφήγημα. Στο τέλος, οι άνθρωποι βλέπουν

τόσο τις πραγματικές διαφορές όσο και τα κοινά σημεία των ιστοριών τους. Ένας κύκλος ιστοριών είναι ένα ταξίδι, με πολλαπλές διαστάσεις, ανατροπές και στροφές.

Οι διαφορές γραμμών είναι ένα παιχνίδι τριών βημάτων: Στην αρχή ο συντονιστής της λέσχης ζητάει από τα μέλη να γράψουν σε ένα χαρτί τι νομίζουν ότι έχουν κοινό με έναν ή περισσότερους χαρακτήρες του βιβλίου για το οποίο συζητούν. Δεν χρειάζεται να γράψουν τα ονόματά τους στο χαρτί (η απόφαση λαμβάνεται από τον συντονιστή). Αφού τελειώσουν, ο συντονιστής συγκεντρώνει τις σημειώσεις τους και καλεί τα μέλη της λέσχης ανάγνωσης να σχηματίσουν μια σειρά μπροστά του. Διαβάζει δυνατά τις προτάσεις μία προς μία. Για κάθε πρόταση, τα μέλη καλούνται να κάνουν ένα βήμα μπροστά αν βρίσκουν ότι έχουν κάτι κοινό με αυτό που περιγράφει η πρόταση ή να παραμείνουν στην ίδια θέση, αν όχι. Αφού ολοκληρωθούν όλες οι προτάσεις, τα μέλη της λέσχης ανάγνωσης συγκεντρώνονται για τελική συζήτηση.

Ζωντανές βιβλιοθήκες: Ο συντονιστής ζητά από τα μέλη της λέσχης ανάγνωσης να γίνουν μέρος μιας ζωντανής βιβλιοθήκης. Τους ζητείται να αποφασίσουν αν θέλουν να είναι αναγνώστες ή βιβλία: η λέσχη πρέπει να χωριστεί σε 2 υποομάδες με βάση την απόφαση των μελών. Αυτοί που επέλεξαν να είναι το βιβλίο πρέπει να σκεφτούν έναν πολύ υποδηλωτικό και άμεσο τίτλο για το βιβλίο. Ενθαρρύνονται να σκεφτούν πτυχές που θα σχετίζονται με την πολιτιστική ανταλλαγή και τον διάλογο, με την προσωπική τους εμπειρία ή με τα βιβλία που έχουν διαβάσει. Οι αναγνώστες ζητούν τον κατάλογο των τίτλων και στη συνέχεια αρχίζουν να δανείζονται το βιβλίο. Μοιράζονται ανθρώπινες ιστορίες εμπνευσμένες από τις πραγματικές εμπειρίες και τη λογοτεχνική εξερεύνηση που τα μέλη της λέσχης ανάγνωσης έχουν ήδη κάνει στο παρελθόν.

Η έννοια της "Ζωντανής Βιβλιοθήκης" καθιερώθηκε για πρώτη φορά ως κίνημα στην Κοπεγχάγη της Δανίας το 2000. Στόχος της είναι να αντιμετωπίσει τις προκαταλήψεις των ανθρώπων βοηθώντας τους να μιλήσουν για θέματα ταμπού ανοιχτά και χωρίς καταδίκη. Τώρα το κίνημα έχει μετατραπεί σε διεθνή οργανισμό και χρησιμοποιεί την αναλογία της βιβλιοθήκης που δανείζει ανθρώπους και όχι

βιβλία: η "Ζωντανή Βιβλιοθήκη" δεν αποτελείται από πραγματικά βιβλία, αλλά από ανθρώπους που είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις ιστορίες και τις εμπειρίες τους με άλλους, προκειμένου να καταπολεμήσουν τις προκαταλήψεις και να προωθήσουν τη διαφορετικότητα.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

Η Λέσχη Φιλαναγνωσίας της Κομοτηνής, στη Θράκη:

Η Λέσχη Ανάγνωσης Κομοτηνής στη Θράκη λειτουργεί από το 2016 και δημιουργήθηκε από την αγνή αγάπη των μελών της για τα βιβλία και την ανάγκη τους να ανταλλάσσουν ιδέες και απόψεις σχετικά με αυτά που διαβάζουν. Η λέσχη έχει 60 εγγεγραμμένα μέλη εκ των οποίων τα 40 είναι ενεργά. Οι συναντήσεις πραγματοποιούνται δύο φορές το μήνα και η επιλογή των βιβλίων γίνεται με δημοκρατική απόφαση των μελών. Ο κύριος άξονας της επιλογής είναι οι διαφορετικές συγγραφικές περίοδοι τόσο της ελληνικής όσο και της ξένης λογοτεχνίας.

Ο εν λόγω λέσχη φιλαναγνωσίας αποτελεί μια εξαιρετική μελέτη περίπτωσης λόγω του πολυπολιτισμικού χαρακτήρα της περιοχής όπου δραστηριοποιείται, της Θράκης. Στην περιοχή της Θράκης συνυπάρχουν ελληνογενείς χριστιανοί, Πόντιοι, Αρμένιοι και μουσουλμάνοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσουλμάνων τουρκικής καταγωγής, Πομάκων και Τσιγγάνων. Επιπλέον, η Θράκη είναι μια περιφερειακή περιοχή της Ελλάδας που συνορεύει με τη Βουλγαρία, έχοντας έτσι, μεταξύ άλλων, έντονα βαλκανικά πολιτιστικά χαρακτηριστικά. Η συντονίστρια της Λέσχης Φιλαναγνωσίας Κομοτηνής, μαζί με τα μέλη της, αναγνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου τους και πιστεύουν ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της λέσχης τους. Για το λόγο αυτό επιλέγουν τακτικά βιβλία που υποστηρίζουν την κατανόηση του "άλλου".

Η αναγνωστική τους πρακτική βασίζεται στον εντοπισμό των στοιχείων που ενώνουν τους ανθρώπους, δηλαδή των κοινών χαρακτηριστικών που μοιράζονται με τους χαρακτήρες ενός βιβλίου, και στη συνέχεια στον εντοπισμό των στοιχείων που φαίνεται να τους κάνουν διαφορετικούς.

Μετά την ολοκλήρωση του βιβλίου, ανακαλύπτουν ότι αυτά που ενώνουν τους ανθρώπους είναι πολύ περισσότερα από αυτά που τους χωρίζουν και μάλιστα, τα

εμπόδια που δυσχεραίνουν τον διαπολιτισμικό διάλογο μπορούν να επιλυθούν χάρη στις οικουμενικές αξίες που διέπουν την αρμονική συνύπαρξη.

Η Λέσχη Φιλαναγνωσίας Κομοτηνής επιδιώκει να ενσωματώσει περαιτέρω τη σημασία της πολιτισμικής ποικιλομορφίας στα αναγνώσματά της, μέσω της επιλογής βιβλίων και συγγραφέων από τους πολιτισμούς με τους οποίους συνορεύει η Θράκη, δηλαδή τη βουλγαρική, την τουρκική, την αραβική και τη βαλκανική λογοτεχνία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

- Κάθε πολιτισμός έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.
- Κανένας πολιτισμός δεν μπορεί να εξελιχθεί χωρίς επικοινωνία με τους άλλους (διαπολιτισμικός διάλογος).
- Η λογοτεχνία είναι ένα από τα σημαντικότερα "εργαλεία" ή γέφυρες επικοινωνίας για τον διαπολιτισμικό διάλογο.
- Η λογοτεχνία είναι μια παγκόσμια γλώσσα που υπερβαίνει όλα τα σύνορα.
- Η αφήγηση ιστοριών είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη διαπολιτισμικών ικανοτήτων και ευαισθητοποίησης.
- Η αφήγηση ιστοριών βρίσκεται στον πυρήνα της λειτουργίας των λεσχών ανάγνωσης.
- Οι συντονιστές των λεσχών ανάγνωσης έχουν τη δυνατότητα να γίνουν διευκολυντές για τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση των μελών της λέσχης.

ΚΟΥΙΖ/ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

1. Κάθε πολιτισμός έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και, ως εκ τούτου, εξελίσσεται εντός των στενών ορίων του τόπου γέννησής του.

- A. Σωστό
- B. Λάθος

Σωστή απάντηση: Λάθος.

Είναι αλήθεια ότι κάθε πολιτισμός έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία περιλαμβάνουν τον τρόπο ζωής, τις παραδόσεις, τις αισθητικές εμπειρίες, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, τις προσωπικές και συλλογικές αξίες ενός τόπου, με άλλα λόγια, ο πολιτισμός συνδέεται με τον πυρήνα της κοινωνίας στην οποία αναπτύσσεται. Ωστόσο, κανένας πολιτισμός δεν μπορεί να εξελιχθεί χωρίς επικοινωνία με τους άλλους.

1. Δεδομένου ότι η λογοτεχνία είναι η τέχνη της αφήγησης, εκφράζει ή πραγματεύεται ορισμένα στοιχεία μιας συγκεκριμένης κοινότητας ανθρώπων. Η οικουμενική πτυχή της λογοτεχνίας έγκειται στη δυνατότητα έκφρασης αξιών που είναι οικουμενικές και ανθρωπιστικές.

- A. Σωστό.
- B. Λάθος.

Σωστή Απάντηση: Σωστό.

Ακόμη και όταν εκφράζει [η λογοτεχνία] ή πραγματεύεται ορισμένα στοιχεία μιας συγκεκριμένης κοινότητας ανθρώπων, οι αξίες που προωθεί είναι και πρέπει να είναι οικουμενικές και ανθρωπιστικές, αφού κύριος σκοπός της λογοτεχνίας είναι ο ίδιος ο Άνθρωπος, μαζί με τα θεμελιώδη υπαρξιακά ζητήματα που τον αφορούν και καθορίζουν ή διέπουν την ύπαρξη, τη συμπεριφορά, τις πεποιθήσεις του κ.λπ.

2. Στις ζωντανές βιβλιοθήκες:

- A. Βιβλία από όλο τον κόσμο συλλέγονται και προστατεύονται.
- B. Οι άνθρωποι έχουν τον ρόλο του «βιβλίου» - μεταφορικά, και μοιράζονται μια ιστορία με τους άλλους.

C. Λειτουργεί μια παγκόσμια βάση δεδομένων από βιβλιοθήκες όλους του κόσμου.

Σωστή Απάντηση: Β

Η "Ζωντανή Βιβλιοθήκη" δεν αποτελείται από πραγματικά βιβλία, αλλά από ανθρώπους που είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις ιστορίες και τις εμπειρίες τους με άλλους, προκειμένου να καταπολεμήσουν τις προκαταλήψεις και να προωθήσουν τη διαφορετικότητα.

ΛΙΣΤΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

- A. https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usm_arcdef_0000370336&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_7c9c55b8-0c83-4f0a-aa8a-b725b4a016ed%3F_%3D370336eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000370336/PDF/370336eng.pdf#15044-3018-Fullbook.indd%3Asch7_bck%3A1503
- B. [https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1947/Final Toolkit compressed.pdf](https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1947/Final_Toolkit_compressed.pdf)
- C. <https://humanlibrary.org/about/>
- D. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000219768.locale=en>

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Υλοποιήθηκε από Sandorf – Κροατία

Τίτλος Διδακτικής Ενότητας:
Ανάπτυξη της διαπολιτισμικής νοημοσύνης σε μια κοινότητα ανάγνωσης - Κατανόηση της λογοτεχνίας ως ενίσχυση της κοινής γνώσης
Διδακτικοί στόχοι:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Καθορισμός μεταξύ των συμμετεχόντων της κατανόησης στη διαδικασία ομαδικής ανάγνωσης: απόκτηση των βασικών στοιχείων των δεξιοτήτων ανάγνωσης και κατανόησης. 2. Αναγνώριση των θετικών αποτελεσμάτων της διαδικασίας ανάγνωσης και του τρόπου με τον οποίο η λογοτεχνία μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση της επικοινωνίας. 3. Αναγνώριση κοινών θεμάτων και κινήτρων σε ένα διαπολιτισμικό διαδικτυακό περιβάλλον. 4. Συγκριτική ανάλυση των πολιτιστικών πλαισίων μέσω της λογοτεχνίας και γεφύρωση των γλωσσικών/μεταφραστικών φραγμών. 5. Διερεύνηση των οριζόντων της γνώσης: επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να πλαισιώσουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους στη λογοτεχνία και να αναλάβουν ενεργό ρόλο στον καθορισμό και την άσκηση της διαπολιτισμικής νοημοσύνης.
Εισαγωγή:
<p>Στόχος και σκοπός της ενότητας είναι να επιτρέψει στον μελλοντικό χρήστη να επιτύχει διαπολιτισμική νοημοσύνη μέσω της ανάγνωσης και της κοινής αναγνωστικής εμπειρίας. Μέσα από πρακτικά παραδείγματα αναδεικνύει τον σημαντικό ρόλο της λογοτεχνίας στην ανάπτυξη μιας κοινωνίας και στην οικοδόμηση του διαλόγου.</p>

Περιεχόμενο ενότητας:

Λέξεις-κλειδιά της ενότητας: διαπολιτισμική προσέγγιση, παγκόσμια λογοτεχνία, κουλτούρα ανάγνωσης, κατανόηση μέσω της λογοτεχνίας, εμπειρία διαφορετικών πολιτιστικών πλαισίων, εκπαιδευτική πτυχή της λογοτεχνίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Κατανόηση της Λογοτεχνίας

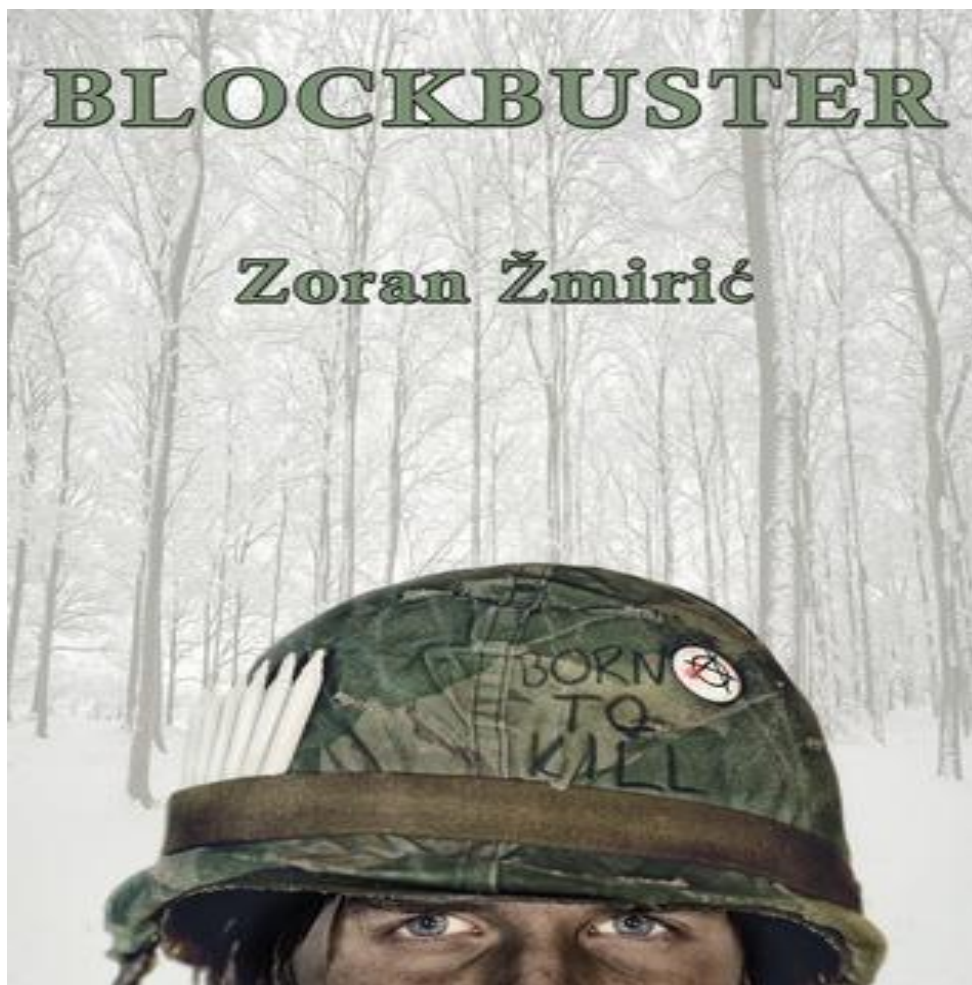
Παρακάτω παρουσιάζεται το παράδειγμα διαφορετικών πρακτικών, έρευνας και προσεγγίσεων που συζητήθηκαν με τους συμμετέχοντες αλλά και το παράδειγμα ενός δίγλωσσου συγγραφέα που γράφει για τις εμπειρίες του σε διαφορετικά πλαίσια.

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ZORAN ŽMIRIĆ

- Ο ίδιος, βρέθηκε σε ένα διαφορετικό περιβάλλον και πλαίσιο (Ιρλανδία) λόγω της ανάγκης για απόσταση αλλά και για εμπειρία με σκοπό να αποκτήσει μια νέα εικόνα για τον εαυτό του. Η εμπειρία της ίδιας της Ιρλανδίας ήταν έντονη, συναρπαστική και όμορφη γι 'αυτόν, αν και αρχικά, κατά τη διάρκεια της περιόδου προσαρμογής, δεν ήταν εύκολη.
- Αν και πήγε στην Ιρλανδία όντας πλέον ενήλικας, σε ηλικία 48 ετών, ήταν σε θέση να προσαρμοστεί τέλεια. Παρά το γεγονός ότι οι γνώσεις του για τη γλώσσα δεν ήταν άψογες, βίωσε πλήρη αποδοχή και κατανόηση από τους νέους συναδέλφους και το περιβάλλον του. Η ιρλανδική κοινωνία είναι εξαιρετικά ευαίσθητη σε φυλετικές, ηλικιακές και άλλες μορφές διακρίσεων.
- Βιώνοντας το αγγλόφωνο πλαίσιο από την άποψη της λογοτεχνικής δημιουργίας: η Ιρλανδία ήταν πολύ διεγερτική για τη γραφή του επειδή αισθάνθηκε μια πρόσθετη ανάγκη να εκφραστεί λόγω του γλωσσικού φραγμού. Στην καθημερινή ζωή, λειτούργησε σε μια άλλη, ξένη γλώσσα στην οποία δεν μπορούσε να εκφραστεί πλήρως, οπότε σε κάποιο σημείο αισθάνθηκε περιορισμένος, και το αποτέλεσμα αυτού ήταν πολύ μεγαλύτερη παραγωγικότητα όσον αφορά τη συγγραφή, σε σύγκριση με όταν ζούσε στην πατρίδα του, περιτριγυρισμένος από τη μητρική του γλώσσα. Το αποτέλεσμα ήταν 4 βιβλία σε 3 χρόνια.

- Μέσα σε ένα στενό, καλλιτεχνικό περιβάλλον, δεν αισθάνθηκε κανένα πολιτιστικό εμπόδιο (επιβεβαιώνοντας αυτό που ο Κροάτης λογοτεχνικός θεωρητικός Aleksandar Flaker ονόμασε οριζόντια συνέχεια, αναφερόμενος στην υποστήριξη της παγκόσμιας ταυτότητας γενεών). Εδώ αναφέρθηκε επίσης σε μια σκέψη από το μυθιστόρημά του "Blockbuster" - ότι είχε περισσότερα κοινά με έναν συνομήλικό του από τις «τάξεις του εχθρού» παρά με έναν σύντροφό του παλαιότερης γενιάς.
- Μέσα από τη λογοτεχνία και τη μουσική, απέκτησε τις προϋποθέσεις για να ταξιδέψει και να είναι ανοιχτός σε νέες εμπειρίες χωρίς φόβο παρανόησης. "Ποτέ δεν είχα αυτόν τον φόβο, και αυτό το είδος κατανόησης είναι ζωτικής σημασίας για μένα, τόσο ως συγγραφέας όσο και ως άτομο, επειδή ποτέ δεν έχω χτίσει τις απόψεις μου μόνο σε μια εμπειρία και τις προσωπικές μου απόψεις. Άφησα την έκσταση του ανήκειν στην εφηβεία. Δεν έχω δει τον εαυτό μου σε αυτούς τους περιοριστικούς σχηματισμούς για μεγάλο χρονικό διάστημα, είτε κοινωνικούς, θρησκευτικούς, πολιτιστικούς ή υποκουλτουρικούς. Ακόμα και ως έφηβος, ήμουν πιο σκοτεινός, αλλά ποτέ δεν είχα πρόβλημα να κάνω παρέα με ανθρώπους που ανήκαν σε άλλες κουλτούρες. Ο διάλογος ήταν πάντα εξαιρετικά σημαντικός για μένα, ιδίως ο διάλογος από τον οποίο μπορώ να μάθω κάτι νέο. Είμαι πραγματικά ευγνώμων για κάθε τόσο ευκαιριακό, έχοντας βγει από κάθε συζήτηση με μεγαλύτερη εμπειρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ενίσχυση της Κοινής Γνώσης

Γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την επίτευξη των στόχων: ενίσχυση της επικοινωνίας μέσω της αναγνώρισης των κοινωνικών προτύπων στη λογοτεχνία, καθορισμός κοινών θεμάτων στο διαπολιτισμικό περιβάλλον, ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής.

Συγκριτική ανάλυση των εμπειριών των συντονιστών της λέσχης ανάγνωσης με λογοτεχνική παρουσία από όλο τον κόσμο – πώς αντιδρούν τα μέλη των λεσχών ανάγνωσης σε κοινά θέματα σε διαφορετικά πλαίσια; Πώς επηρεάζει αυτό τη δυναμική της ομάδας:

Διαφορετικές εμπειρίες αναγνωσμάτων σε συνεργασία με βιβλιοθήκες, βιβλιοπωλεία και άλλους φορείς και δημόσιους χώρους.

Ακόμη και πριν από την έναρξη λειτουργίας της λέσχης ανάγνωσης, μπορεί να υπάρχει μια συγκεκριμένη βάση ανθρώπων που συμμετέχουν σε βιβλία, προγράμματα εκδηλώσεων και συγκεντρώσεις μελών. Ο ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων για κάθε συνάντηση της λέσχης είναι 10-20.

Μειονεκτήματα των διαδικτυακών συναντήσεων: ορισμένα, ως επί το πλείστον παλαιότερα, μέλη εγκαταλείπουν αυτό το στυλ συνάντησης, αλλά έχουν την επιθυμία να επιστρέψουν όταν οι συνεδριάσεις αρχίζουν ξανά.

Πλεονεκτήματα των διαδικτυακών συναντήσεων: πολλοί άνθρωποι που δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν συναντήσεις λόγω φυσικής απόστασης πριν, έχουν πλέον ενταχθεί (και πολλοί είναι νεότερα μέλη). Τα μέλη που συμμετείχαν όταν ξεκίνησε η ηλεκτρονική συνάντηση κατά τη διάρκεια της πανδημίας δεν θέλουν ζωντανές συναντήσεις. Ορισμένα μέλη δήλωσαν ότι αυτές οι συναντήσεις ζουμ είχαν επίσης μια θεραπευτική λειτουργία για αυτούς - σε ένα κλειστό περιβάλλον, όταν δεν υπάρχουν πολλές άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις και ευκαιρίες για κοινωνική επαφή. Άλλοι επισήμαναν ότι οι διαδικτυακές συναντήσεις έχουν θετική επίδραση στο άγχος που ανέπτυξαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Μερικοί έχουν πολύ θετικές εμπειρίες, τα μέλη θέλουν πραγματικά να συναντηθούν αυτοπροσώπως ή στο διαδίκτυο και τους αρέσει να συνομιλούν. Το καλό είναι ότι μετά από κάθε συνάντηση, ο συντονιστής στέλνει ένα εκτενές e-mail για τη συνάντηση, για το τι συζητήθηκε, και στέλνει ακόμη και κριτικές για τον τίτλο που συζητήθηκε.

Ο συντονιστής διαβάζει πάντα τα βιβλία πριν τα προτείνει για συζήτηση..

Fun fact: πολλά μέλη δήλωσαν ότι τους αρέσει πραγματικά να έχουν αντικρουόμενες απόψεις, οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη του διαλόγου.

Τα περισσότερα μέλη της λέσχης προτιμούν συναντήσεις αυτοπροσώπως. Αλλά θα ήταν καλό να συνεχίσουμε τις διαδικτυακές συγκεντρώσεις ακόμα και μετά την πανδημία, ακριβώς επειδή επιτρέπει σε ανθρώπους από πιο απομακρυσμένες περιοχές που ενδιαφέρονται για αυτό το είδος συγκέντρωσης να συμμετάσχουν εξίσου. Θα ήταν καλό να συνδυαστούν και οι δύο τρόποι συνάντησης. Η ανάγκη για μια τέτοια ευέλικτη μορφή των λεσχών ανάγνωσης θα πρέπει να υπάρχει ανεξάρτητα από την πανδημία.

Πώς οι συντονιστές των λεσχών ανάγνωσης επιλέγουν ένα βιβλίο για συζήτηση: προετοιμασία και δομή συναντήσεων;

- Μερικοί κάνουν ένα ετήσιο πρόγραμμα θεμάτων, ώστε να μπορούν να το προσαρμόσουν ανάλογα την αγορά βιβλίων. Μια φορά το χρόνο, έχουν μια συζήτηση "ενός τίτλου" για μια τελευταία κυκλοφορία.
- Μερικοί συντονιστές αναλαμβάνουν εκ περιτροπής την προεδρία των συνεδριάσεων. Οι δύο πρώτοι συντονιστές συνήθως επιλέγουν βιβλία που δεν έχουν διαβάσει για να μοιραστούν τις πρώτες εντυπώσεις τους από το

βιβλίο με τα μέλη. Επίσης, δεν είναι υποχρεωτικό να διαβάσουν το βιβλίο πριν από τη συνάντηση. Τα μέλη μπορούν να στέλνουν επίσης τις σκέψεις και τις κριτικές τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

- Υπάρχουν περιπτώσεις όπου δύο συντονιστές συγκεντρώνουν ορισμένα γενικά ερωτήματα που ενθαρρύνουν τη συζήτηση. Αυτές οι ερωτήσεις δεν σχετίζονται μόνο με το βιβλίο, αλλά προκαλούν μια ευρύτερη συζήτηση.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

Η σημασία των βιβλιοθηκών και η κουλτούρα της ανάγνωσης – παράδειγμα του «The Library Book» της Susan Orlean.

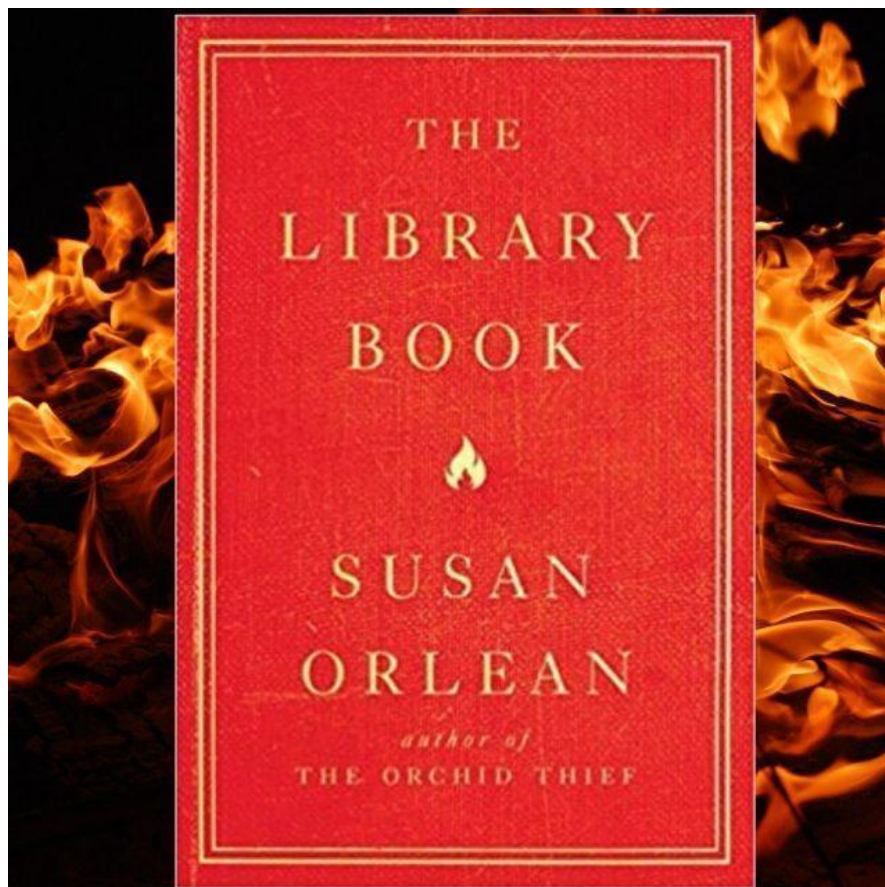
Η σημασία της συλλογικής γνώσης που μοιράζεται μέσα από βιβλία – συζήτηση για το ρόλο του πολιτισμού της ανάγνωσης σε μια κοινωνία

Στις 26 Απριλίου 1986, η Δημόσια Βιβλιοθήκη του Λος Άντζελες, ένα υπέροχο κτίριο του αμερικανικού μοντερνισμού από τη χρυσή εποχή του Χόλιγουντ και ένα πολιτιστικό μνημείο, καταστράφηκε από μια πυρκαγιά, που κατέστρεψε πάνω από ένα εκατομμύριο τόμους βιβλίων. Το γεγονός παρέμεινε ως επί το πλείστον άγνωστο στον κόσμο γενικότερα, αλλά και στην αμερικανική κοινή γνώμη, διότι μόλις τρεις ημέρες πριν, συνέβη η πυρηνική καταστροφή του Τσερνομπίλ, την οποία όλος ο κόσμος φοβόταν για τους επόμενους μήνες. Η Susan Orlean, συγγραφέας και δημοσιογράφος, αποφάσισε να αφιερώσει αρκετά χρόνια από την εμπειρία της στην έρευνα αυτής της πραγματικής αστικής καταστροφής που εξαφάνισε ανεπανόρθωτα τη γνώση και τις αναμνήσεις ολόκληρων γενεών που έχτισαν την καλιφορνέζικη μητρόπολη και ονειρεύτηκαν μια καλύτερη ζωή στις ακτές του Ειρηνικού. Σε αυτό το καταπληκτικό βιβλίο, η Orlean αποκαλύπτει τη σημασία και το ρόλο κάθε βιβλιοθήκης στον κόσμο και με έναν προσιτό και σχεδόν συγκινητικό τρόπο ανατρέφει ένα μνημείο για όλους τους βιβλιοθηκονόμους.

Η Susan Orlean είναι δημοσιογράφος στο *The New Yorker* από το 1992. Είναι συγγραφέας αρκετών βιβλίων, συμπεριλαμβανομένων των *Rin Tin Tin*, *Saturday Night* και *The Orchid Thief*, στα οποία βασίστηκε η βραβευμένη με Όσκαρ κινηματογραφική προσαρμογή. Ήταν υπότροφος του Χάρβαρντ, με υποτροφία Guggenheim.

Το βιβλίο οργανώνεται ως δύο παράλληλες ιστορίες, δηλαδή έρευνες: η μία για τον υποτιθέμενο εμπρησμό και η άλλη για την ιστορία της Δημόσιας Βιβλιοθήκης του Λος Άντζελες. Και στις δύο έρευνες, η συγγραφέας επιδιώκει να δώσει την ίδια προσοχή στο «συνηθισμένους» ανθρώπους που συναντά, καθώς και στους μεγάλους ιστορικούς που είναι εγγεγραμμένοι στην καλιφορνέζικη και αμερικανική πολιτιστική και πολιτική ιστορία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Αυτή η ενότητα δείχνει πώς η διαπολιτισμική νοημοσύνη χτίζει γέφυρες για την κατανόηση της σύγχρονης κοινωνίας και της βάσης της που βρίσκεται στον πολιτισμό, τη γλώσσα και το διάλογο. Έχουμε δείξει τη σημασία της διαπολιτισμικής νοημοσύνης μέσω παραδειγμάτων θρέψης της κουλτούρας της ανάγνωσης σε διαφορετικά πλαίσια.

ΚΟΥΙΖ/ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Διαδραστική ερώτηση: ποια τρία πιο σημαντικά πράγματα έμαθαν οι συμμετέχοντες στην πρώτη τους βιβλιοθήκη.

Μέσω αυτής της εργασίας, οι συμμετέχοντες θα συνδεθούν με τα θέματα που είναι σημαντικά για αυτούς και θα κατανοήσουν τη σύνδεση μεταξύ διαπολιτισμικής νοημοσύνης και προσωπικής ανάπτυξης.

Εδώ θα πρέπει να εξηγήσετε και να περιγράψετε το κουίζ ή την εργασία αυτοαξιολόγησης που επιλέξατε.

Παραδείγματα:

Τι σου έμαθε η πρώτη σου βιβλιοθήκη;

να σέβομαι

να αναγνωρίζω τον χώρο της βιβλιοθήκης ως σπίτι, ένα ντουλάπι με θαύματα όπου όλα είναι δυνατά

να έχω μια αίσθηση μυστηρίου καθώς ο βιβλιοθηκάριος πηγαίνει σε κάποιο ιδιαίτερο μέρος αναζητώντας ένα βιβλίο

να έχω πολύ σημαντική επαφή με τη βιβλιοθήκη από μικρή ηλικία, επειδή έτσι μπαίνεις στην περιοχή της ανάγνωσης.

να μπαίνω και εξερευνώ έναν διαφορετικό κόσμο

ΛΙΣΤΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

1. Susan Orlean: «The Library Book», Simon & Schuster, 2018
2. Zoran žmirić, Pacijent iz Sobe 19, Hena com, Ζάγκρεμπ, 2018

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Υλοποιήθηκε από Slovene Writers' Association – Σλοβενία

Τίτλος Διδακτικής Ενότητας:
Λέσχες ανάγνωσης σε έναν ψηφιακό κόσμο: Η ανάγνωση ως μέσο επικοινωνίας και η επίδραση της ψηφιακής ανάγνωσης
Διδακτικοί στόχοι::
<ol style="list-style-type: none"> 1. Απόκτηση των βασικών στοιχείων των δεξιοτήτων επικοινωνίας 2. Ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης στο πλαίσιο της λέσχης ανάγνωσης 3. Αναγνώριση των οφελών της ανάγνωσης βιβλίων στην ψηφιακή εποχή 4. Συγκριτική ανάλυση της ψηφιακής έναντι της αναλογικής διαδικασίας ανάγνωσης 5. Ενίσχυση των διαπολιτισμικών ικανοτήτων
Εισαγωγή:
<p>Στόχος και σκοπός της ενότητας είναι να επιτρέψει στον μελλοντικό χρήστη να επιτύχει επικοινωνία και κατανόηση των μέσων ενημέρωσης μέσω της ανάγνωσης και της κοινής εμπειρίας ανάγνωσης. Η ενότητα δίνει έμφαση στις διαφορές μεταξύ ψηφιακής και αναλογικής ανάγνωσης, καθώς και στις διαφορές στην ψηφιακή και αναλογική επικοινωνία.</p>

Περιεχόμενο Διδακτικής Ενότητας:

Εισαγωγή:

Παρουσίαση των αναγκών και των οφελών της ανάγνωσης βιβλίων στην ψηφιακή εποχή:

1. Η ικανότητα στενής ανάγνωσης ενισχύει την αντίληψη του κόσμου και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου ανάγνωσης, καθώς και του κόσμου που μας περιβάλλει.
2. Η ανάγνωση διευρύνει το λεξιλόγιό μας καθώς και τις γνωστικές μας ικανότητες, οπότε είναι ευκολότερο για τους ανθρώπους που διαβάζουν σε τακτική βάση να συλλογίζονται τα καθημερινά γεγονότα.
3. Η ανάγνωση βιβλίων επιφέρει καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου του βιβλίου από ό,τι η ανάγνωση του ίδιου περιεχομένου σε ηλεκτρονική μορφή, όταν ο αναγνώστης χρησιμοποιεί τον ίδιο χρόνο/προσοχή. Για περισσότερα σχετικά με αυτό, δείτε Nicholas Carr, *The Shallows* (2010) και [E-READ COST \(ereadcost.eu\)](http://ereadcost.eu).
4. Η ανάγνωση υποστηρίζει την ενσυναίσθηση και η ανάγνωση βιβλίων που προέρχονται από άλλα πολιτιστικά πλαίσια διευρύνει τους ορίζοντές μας αλλά και το μυαλό μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Δεξιότητες επικοινωνίας

Οι δεξιότητες επικοινωνίας είναι απαραίτητες για τη συγκρότηση μιας επιτυχημένης λέσχης βιβλίου, καθώς και απαραίτητες για επιτυχημένες καθημερινές διαδικασίες.

(Παραδείγματα διαφορετικών περιστάσεων, πρακτικών, προσεγγίσεων που συζητήθηκαν με τους συμμετέχοντες.)

Η ανάγκη για ισότητα στη λέσχη βιβλίου αντιστοιχεί με τη σημασία - και την πιθανή απουσία ισότητας στις καθημερινές καταστάσεις.

(Παραδείγματα ακραίων καταστάσεων, όπως ένας συμμετέχων που επιθυμεί πολύ έντονα να εκφράσει τη γνώμη του για κάθε θέμα που ανοίγει στη συζήτηση. Προτεινόμενες προσεγγίσεις για τον κατευνασμό τέτοιων συμμετεχόντων. Πρέπει να μοιράσουμε το χρόνο μεταξύ όλων των συμμετεχόντων. Πώς να ξεπεράσετε πιθανά αποτελέσματα «σκηνικού φόβου». Πώς να δημιουργήσετε το συναίσθημα «Ανήκω εδώ και είμαι ασφαλής» για όλους τους συμμετέχοντες;)

Η λεκτική επικοινωνία είναι σημαντική, αλλά δεν είναι η μόνη μορφή επικοινωνίας.

Η σημασία της οπτικής επαφής, των χειρονομιών, του επιπέδου φωνής κ.λπ.

Σημασία των κατευθυντήριων γραμμών για συζήτηση έναντι της ελεύθερης ροής σκέψης. Οι αυθόρμητες αντιδράσεις στην ανάγνωση ενός βιβλίου μπορεί να είναι το σημείο εισόδου προς συζήτηση – ωστόσο, η βαθύτερη ανάγνωση συνδέεται με την

ικανότητα ανίχνευσης μίας βαθύτερης αφηγηματικής δομής και των αφηγηματικών εργαλείων που έκαναν το βιβλίο να λειτουργήσει όπως λειτουργεί.

(Θα πρέπει να επικρατήσει στη συζήτηση ένα κυρίαρχο κίνητρο στο βιβλίο ή θα πρέπει τουλάχιστον ένα μέρος της προσοχής να αφιερωθεί και στα υπόγεια ρεύματα της αφήγησης; Τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό ερώτημα για μια φιλόδοξη συζήτηση σε μια λέσχη βιβλίου - είναι μόνο η ιστορία του βιβλίου αυτό που είναι σημαντικό για τη συζήτηση ή θα πρέπει επίσης να προβληματιστούμε για το πώς ειπώθηκε η ιστορία;)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ψηφιακή έναντι αναλογικής ανάγνωσης

Η εποχή της ψηφιακής επανάστασης έχει επηρεάσει σημαντικά την ανάγνωσή μας. Οι γνωστικές διεργασίες του μυαλού μας έχουν αρχίσει να διαμορφώνονται με έναν άλλο τρόπο που επηρεάζει την πρόσληψή μας. Δεδομένου ότι προσεγγίζουμε καθημερινά τόσο τις ψηφιακές πηγές ανάγνωσης όσο και τις παραδοσιακές έντυπες πηγές (χρησιμοποιούμε τη λέξη αναλογικά για αυτές), βρισκόμαστε σε συνεχή διαδικασία συνδυασμού διαφορετικών γνωστικών προσεγγίσεων. Οι εγκέφαλοι που διαβάζουν χρειάζονται 200 χιλιοστά του δευτερολέπτου για να αναγνωρίσουν μια τυπωμένη λέξη και σε αυτή τη διαδικασία χρησιμοποιούν σχήματα που έχουν δημιουργηθεί από προηγούμενες γνωστικές διαδικασίες.

Πολλοί ειδικοί έχουν αναλύσει (ίσως ο πιο σημαντικός από αυτούς ο Nicholas Carr στο βιβλίο του *The Shallows*) ότι η ψηφιακή ανάγνωση είναι πιο ρηχή σε σύγκριση με την αναλογική ανάγνωση, όταν αφιερώνεται ο ίδιος χρόνος ή/και προσπάθεια για το ίδιο περιεχόμενο ανάγνωσης. Το "αναγνωστικό μυαλό" αντιδρά διαφορετικά στα ψηφιακά από ό,τι στα αναλογικά μέσα. Από την άλλη πλευρά, τα ψηφιακά μέσα είναι πολύ πιο πρακτικά στη χρήση σε πολλές περιπτώσεις, η πανδημία με τις κλειστές βιβλιοθήκες είναι μόνο μία από αυτές, οπότε είναι ανώφελο να απαιτούμε ένα ιστορικό βήμα πίσω στην κουλτούρα "μόνο έντυπα". Αντικατοπτρίζοντας τις διαφορές μεταξύ ψηφιακής και αναλογικής ανάγνωσης, συγκεντρώνουμε ικανότητες για να αντιδράσουμε ανάλογα σε οποιαδήποτε από αυτές τις διαδικασίες ανάγνωσης και επομένως να αποκομίσουμε οφέλη από τη χρήση και των δύο.

Η Maryanne Wolf (*Reader, Come Home*) υπογραμμίζει ότι η πράξη της ανάγνωσης είναι μια σύνθετη γνωστική διαδικασία και ότι η διαδικασία της ηλεκτρονικής ανάγνωσης ενεργοποιεί το λεγόμενο "μυαλό της ακρίδας" με διαιρεμένη προσοχή. Η εμπάθυνση στο κείμενο γίνεται πολύ πιο περίπλοκη υπόθεση - από την άλλη πλευρά, για μικρότερα μηνύματα, η ηλεκτρονική ανάγνωση φαίνεται πιο κατάλληλη. Οι [Singer και Alexander](#) καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι ένα κείμενο που υπερβαίνει τις 500 λέξεις γίνεται καλύτερα κατανοητό όταν διαβάζεται από έντυπο έναντι ψηφιακού φορέα. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, η ψηφιακή ανάγνωση είναι η μόνη επιλογή.

Η Maryane Wolf προτείνει ότι πρέπει να αναπτύξουμε έναν εγκέφαλο διγραμματικής ανάγνωσης που να αλλάζει την προσέγγιση του κειμένου ανάλογα με το μέσο ανάγνωσης (αναλογικό ή ψηφιακό).

Οι ίδιες αλλαγές στην υποδοχή του ψηφιακού έναντι του αναλογικού περιεχομένου επηρεάζουν την επικοινωνία μας όταν αυτή μεταφέρεται από το ζωντανό περιβάλλον σε ψηφιακές συνδέσεις. Η γλώσσα του σώματος ως ένας από τους κρίσιμους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων περιορίζεται και οι αυθόρμητες αντιδράσεις είναι λιγότερο ορατές, η επικοινωνία χρειάζεται περισσότερη δόμηση.

(Ένα θέμα για γενική συζήτηση: Η μετάβαση στην "κοινωνία των δικτύων" φέρνει καλύτερη δικτύωση μεταξύ των ατόμων, όπως πιστεύεται συνήθως από τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης - ή έχει και ορισμένα μειονεκτήματα;)

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

Όταν μια λέσχη βιβλίου συζητά ένα βιβλίο με συγκεκριμένο ηθικό και εθνικό υπόβαθρο, οι κατάλληλες επικοινωνιακές δεξιότητες είναι πολύ πολύτιμες. Το παράδειγμα μελέτης περίπτωσης είναι το μυθιστόρημα [Catch the Rabbit](#) της Lana Bastašić, το οποίο διαδραματίζεται στη Βοσνία αμέσως μετά την παύση του σκληρού πολέμου. Τα μέλη της λέσχης ανάγνωσης μπορεί να έχουν πολύ διαφορετικές γνώσεις σχετικά με τις συνθήκες από τις οποίες προκύπτει η ιστορία - τα νεότερα μέλη μπορεί να μην έχουν καμία γνώση για τα γεγονότα στην πρώην Γιουγκοσλαβία τη δεκαετία του '80 και ιδιαίτερα τη δεκαετία του '90, ενώ ορισμένα από τα μεγαλύτερα μέλη μπορεί να έχουν προσωπικές ή οικογενειακές εμπειρίες από αυτή την εποχή, σε πολλές περιπτώσεις πολύ οδυνηρές. Επομένως, είναι εξαιρετικά σημαντικό το πώς θα χειριστεί κανείς το θέμα του μυθιστορήματος, το οποίο μπορεί να εξεταστεί από διάφορες οπτικές γωνίες, συμπεριλαμβανομένης της οπτικής γωνίας της σύγκρουσης μεταξύ των γενεών, η οποία φυσικά δεν περιορίζεται σε κάποια συγκεκριμένη εποχή ή εθνικό υπόβαθρο. Η διαπολιτισμική και διαγενεακή ευαισθητοποίηση παίζουν μεγάλο ρόλο στην επιτυχή διαμεσολάβηση μιας λέσχης βιβλίου για τέτοια θέματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Αυτή η ενότητα δείχνει πόσο σημαντικό είναι να γνωρίζουμε τη διαφορά μεταξύ της ψηφιακής και της αναλογικής εμπειρίας ανάγνωσης και παρουσιάζει ορισμένες μεθόδους για να διαφωτίσουμε το πέρασμα από τη μία εμπειρία στην άλλη, όταν χρειάζεται. Τονίζει επίσης την ανάγκη να γνωρίζει κανείς τις διάφορες επικοινωνιακές προσεγγίσεις τόσο στην ψηφιακή όσο και στην αναλογική επικοινωνία, επίσης με σκοπό την υπέρβαση των διαπολιτισμικών και διαγενεακών εμποδίων.

ΚΟΥΙΖ/ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Διαδραστικές ερωτήσεις:

1. Να καταγραφεί τις διαφορές που βίωσαν οι συμμετέχοντες μεταξύ της ψηφιακής και της αναλογικής τους ανάγνωσης και να τις συγκρίνει με τις διαφορές στην ηλεκτρονική και τη ζωντανή επικοινωνία.
2. Να καταγραφεί την εμπειρία στην αντιμετώπιση των διαπολιτισμικών διαφορών στην καθημερινή ζωή και την υπέρβασή τους.
3. Να κατονομαστούν (και να προβληματιστούν σύντομα) ένα ή δύο βιβλία που σχετίζονται με την παραπάνω εμπειρία.

ΛΙΣΤΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

- 1.** Nicholas Carr: Plitvine. Kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja in pomnjenja. Cankarjeva založba, Ljubljana 2011.
- 2.** Nicholas Carr: The Shallows. What the internet is doing to our brain. W. W. Norton, 2010 and later edit
- 3.** Alenka Keric Mohar: Nevidna moč knjig. Branje in učenje v digitalni dobi. Cankarjeva založba, Ljubljana 2021.
- 4.** Miha Kovač: Berem, da se poberem. 10 razlogov za branje knjig v digitalnih časih. Mladinska knjiga, Ljubljana 2022.
- 5.** Lana Bastašić: Catch the Rabbit. Restless Books, New York 2021.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Υλοποιήθηκε από ITStudy – Ουγγαρία

Τίτλος Διδακτικής Ενότητας:**Ψηφιακά εργαλεία για την εκπαίδευση ενηλίκων****Διδακτικοί στόχοι:**

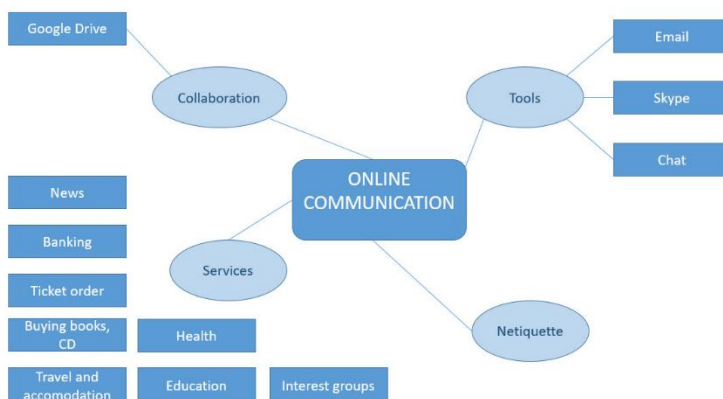
Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να εντοπίζουν εργαλεία και μεθόδους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην εκπαίδευση ενηλίκων, κατάλληλα για επικοινωνία, συνεργασία, παρουσίαση, διαμοιρασμό και δημιουργία περιεχομένου, προκειμένου να οργανώνουν και να διεξάγουν διαδικτυακές συνεδρίες λέσχης ανάγνωσης και να τα χρησιμοποιούν αποτελεσματικά.

Εισαγωγή:

Εδώ σας παρουσιάζουμε διάφορα ψηφιακά εργαλεία που μπορούν να σας εξυπηρετήσουν στο σχεδιασμό, την προετοιμασία, την υλοποίηση και την αξιολόγηση μιας συνεδρίας ή εκδήλωσης κύκλου ανάγνωσης/λέσχης, από την ψηφοφορία σχετικά με το χρόνο ή το θέμα, τη δημιουργία και την ανταλλαγή προσκλήσεων μέχρι τη σωστή διεξαγωγή της online συνεδρίας και την άμεση ανατροφοδότηση των μελών..

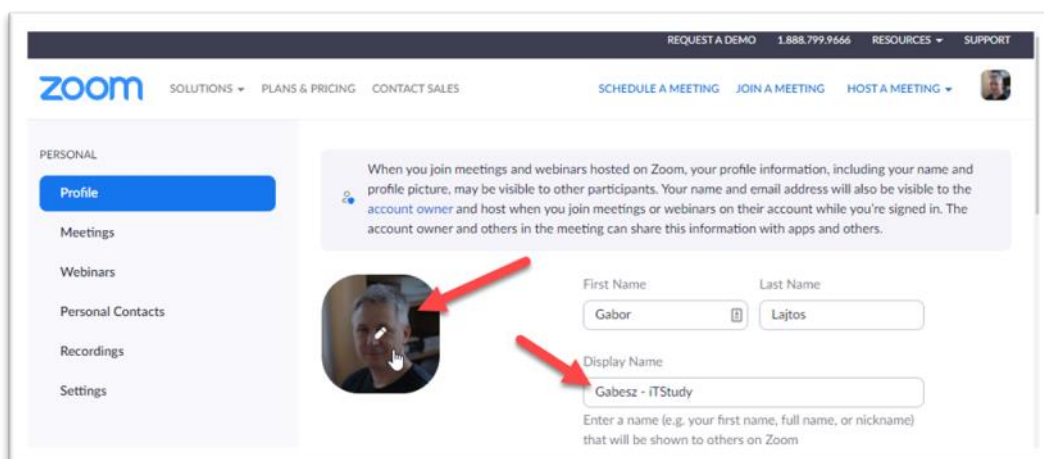
Περιεχόμενο ενότητας:

Πλατφόρμες επικοινωνίας

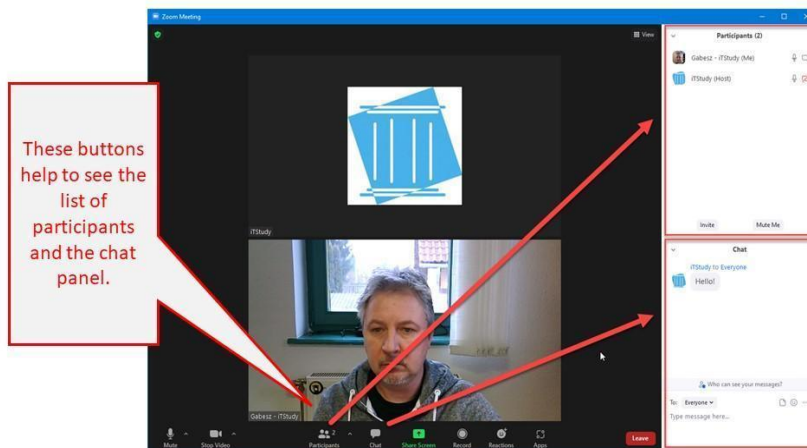
Γιατί να επιλέξετε το Zoom για επικοινωνία;

Η εγγραφή στο Zoom είναι δωρεάν και ισχύει για έως και 100 συμμετέχοντες, αλλά και για μέγιστη διάρκεια 40 λεπτών. Για την εγγραφή μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε οποιαδήποτε υπάρχουσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και να εισάγουμε έναν νέο κωδικό πρόσβασης ή μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε έναν υπάρχοντα λογαριασμό Google ή Facebook είτε.

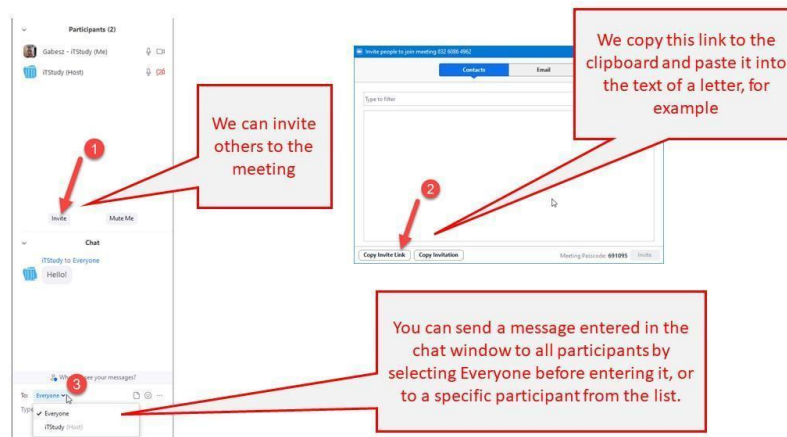

Θα χρειαστεί να κατεβάσουμε το πρόγραμμα συνεδριάσεων όχι μόνο για να φιλοξενήσουμε μια συνεδρίαση αλλά και για να παρακολουθήσουμε μια συνεδρίαση.

Functions

READ-ING for CuLTures across Borders

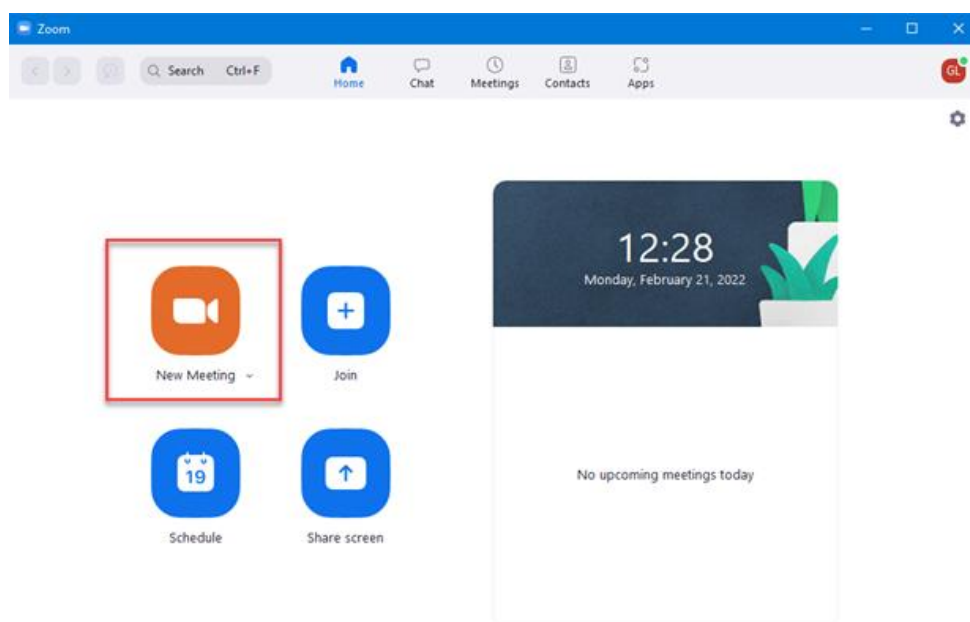
READ-ING for CuLTures across Borders

Κάτω μπορείτε να βρείτε κουμπιά για τη σίγαση/αποσύνδεση του μικροφώνου σας και την ενεργοποίηση της κάμεράς σας. Υπάρχει επίσης η λειτουργία Κοινή χρήση οθόνης που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε, αν είναι ενεργοποιημένη από τον οικοδεσπότη (host) της συνεδρίας.

Μπορούμε να τοποθετήσουμε εικονίδια στην επάνω αριστερή γωνία της εικόνας της κάμεράς σας, για παράδειγμα, για να υποδείξουμε αν θέλουμε να μιλήσουμε. Ο ήχος, το βίντεο και το κείμενο συνομιλίας ολόκληρης της συνάντησης μπορούν να αποθηκευτούν.

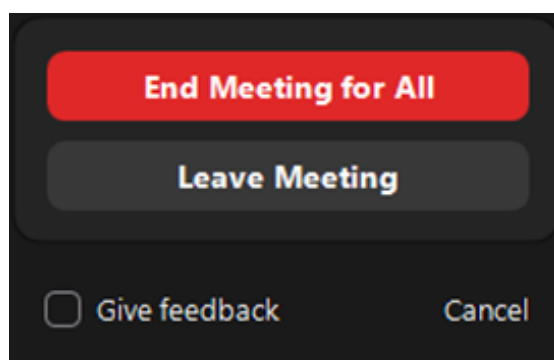
Πώς να ξεκινήσετε μια συνάντηση ως οικοδεσπότης;

Εκκινήστε το εγκατεστημένο πρόγραμμα επιφάνειας εργασίας Zoom και ξεκινήστε μια νέα συνάντηση (Νέα συνάντηση). Αντιγράψτε τον σύνδεσμο πρόσκλησης και διανείμετε τον στους συμμετέχοντες μέσω email.

Οι συμμετέχοντες ενδέχεται να τοποθετηθούν σε αίθουσα αναμονής, οπότε πρέπει να γίνουν δεκτοί στο παράθυρο των συμμετεχόντων (ADMIT). Ο οικοδεσπότης έχει συγκεκριμένο ρόλο, π.χ. επιτρέπει στους συμμετέχοντες να μοιράζονται τις οθόνες τους.

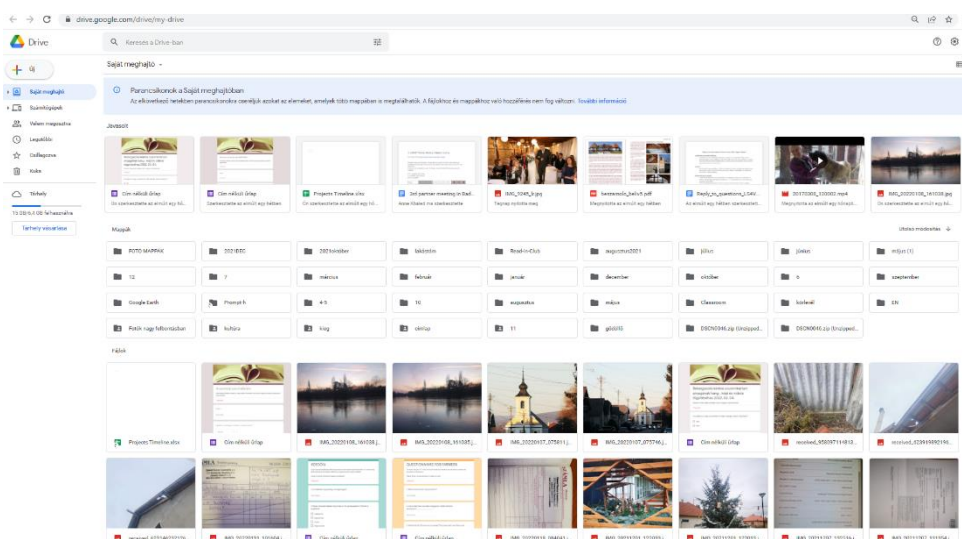
Τέλος, μπορούμε να ολοκληρώσουμε τη συνάντηση επιλέγοντας “Τέλος για όλους”:

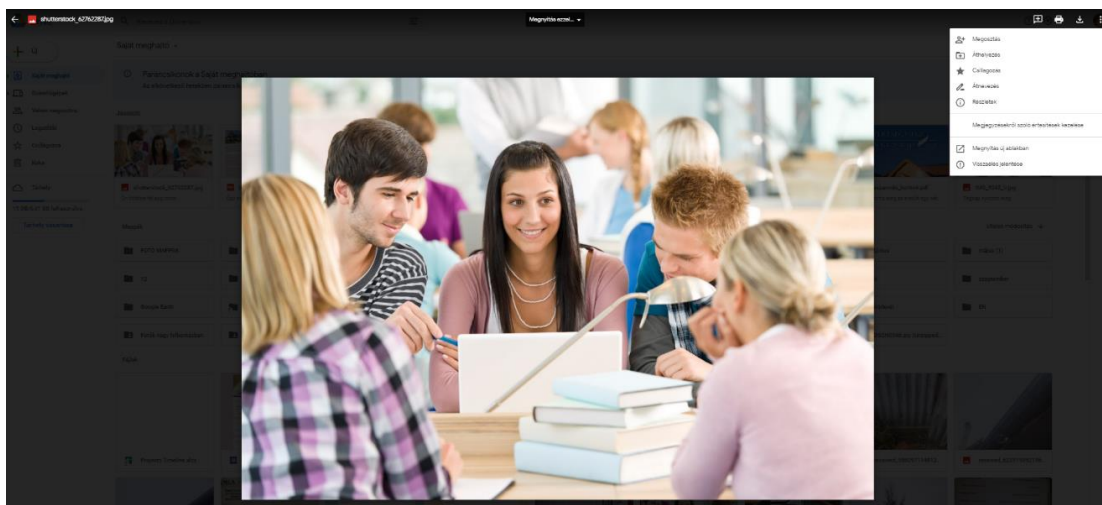
Εργαλείο συνεργασίας: Google Drive

Μόλις αποκτήσετε λογαριασμό Google, μπορείτε να αρχίσετε να χρησιμοποιείτε αυτή τη λειτουργία για την αποθήκευση και την κοινή χρήση των φωτογραφιών, των βίντεο και των εγγράφων σας. Αυτό το εργαλείο διευκολύνει τους ανθρώπους που βρίσκονται σε διαφορετικές τοποθεσίες να μοιράζονται αρχεία και να εργάζονται από κοινού.

Ανέβασμα αρχείου (εγγράφου ή φωτογραφίας/βίντεο): Αφού κάνετε κλικ στο σύμβολο του σταυρού στην αριστερή γωνία στην κορυφή, μπορείτε να επιλέξετε τα αρχεία που θέλετε να ανεβάσετε. Αρχικά, πρέπει να επισημάνετε τον τύπο του περιεχομένου που πρόκειται να ανεβάσετε: ένα αρχείο, έναν φάκελο, τα Έγγραφα Google ή άλλα...

Το περιεχόμενό σας μπορεί να μοιραστεί με άλλους κάνοντας κλικ στις 3 τελείες στην κατακόρυφη γωνία: μπορείτε να το μοιραστείτε με συγκεκριμένα άτομα γράφοντας τα ονόματα ή τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους ή μπορείτε να επιλέξετε την επιλογή να δημιουργήσετε έναν σύνδεσμο χωρίς περιορισμούς. Με αυτόν τον τρόπο όλοι όσοι λαμβάνουν τον σύνδεσμο, μπορούν να τον ανοίξουν.

Διαθέτοντας έναν λογαριασμό Google, μπορείτε να διεξάγετε εύκολα διαδικτυακές έρευνες με την εφαρμογή [Google Forms](#).

Επιλέγοντας αυτό το εικονίδιο στο μενού Google θα μπορείτε να δημιουργήσετε και να προσαρμόσετε ερωτηματολόγια και να τα μοιραστείτε με τον ίδιο τρόπο όπως τα αρχεία σας στο Drive. Ένα σημαντικό πλεονέκτημα της χρήσης των Google Forms είναι ότι μπορείτε να έχετε έτοιμη την ανάλυση της έρευνας που σας παρέχει αμέσως η Google. Εφαρμόζοντας τις Φόρμες Google μπορείτε να ζητήσετε τη γνώμη των μελών της λέσχης σας π.χ. σχετικά με τον χρόνο ή το θέμα ενός κύκλου ανάγνωσης/συνεδρίας της λέσχης ή μιας άλλης εκδήλωσης ή να λάβετε τα σχόλιά τους μετά από αυτό.

Εργαλείο διαβούλευσης και ψηφοφορίας

Doodle

Μπορείτε να λάβετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πολλαπλή χρήση του Doodle [εδώ](#).

Πώς να χρησιμοποιήσετε το Doodle;

Μεταβείτε στη διεύθυνση <https://doodle.com/en/> και κάντε κλικ στο κουμπί Create a Doodle που επισημαίνεται με κόκκινο χρώμα στην επάνω δεξιά πλευρά. Στη συνέχεια -ακόμη και αν δεν έχετε εγγραφεί- μπορείτε να εισάγετε τον τίτλο και συνεχίζοντας μπορείτε να επιλέξετε ποιο θέμα θα συμφιλιωθεί (εβδομάδα, μήνας, κείμενο). Έχοντας επιλέξει ένα μπορείτε να συνεχίσετε με την επιλογή ή τη συγγραφή των προτάσεών σας και στο επόμενο βήμα μπορείτε να προσθέσετε επιλογές για τους ερωτώμενους. Όταν κάνετε κλικ στο Τέλος, ο σύνδεσμος θα δημιουργηθεί αυτόματα και μπορείτε να τον μοιραστείτε με τις επαφές σας. Κάθε φορά που ένας από αυτούς ψηφίζει, θα ειδοποιείστε από το Doodle με ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Mentimeter για χαρτογράφηση ιδεών

Αν ζητήσουμε μια γνώμη, ανατροφοδότηση ή πρόταση, μια εφαρμογή word-cloud που δείχνει τις σκέψεις όλων των ενδιαφερομένων μπορεί να είναι ενδιαφέρουσα. Όπως π.χ. το εργαλείο δημιουργίας Wordcloud της Mentimeter.

Η αρχή λειτουργίας είναι απλή: οι απαντήσεις στις ερωτήσεις μας συλλέγονται online, το πρόγραμμα διαμορφώνει και εμφανίζει το σύννεφο λέξεων ταυτόχρονα με τη λήψη τους.

Το [Mentimeter](#) είναι ένα πραγματικά βολικό διαδραστικό εργαλείο παρουσίασης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άμεση συλλογή ανατροφοδότησης, βοηθώντας στην παροχή άμεσης ανατροφοδότησης πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά από μια (διαδικτυακή) παρουσίαση ή μια εκδήλωση.

Οι χρήστες μπορούν να προσδιορίσουν γρήγορα τη διάθεση της ομάδας/του ακροατηρίου, το επίπεδο κατανόησης, επιπλέον, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ακόμη και ως ψηφιακή κάρτα εξόδου.

Η δημιουργία ενός σύννεφου λέξεων είναι εφικτή, το οποίο είναι ένας εξαιρετικός τρόπος οργάνωσης και επισήμανσης πληροφοριών. Για να δημιουργήσετε ένα σύννεφο λέξεων, απλώς εισαγάγετε τη λίστα των λέξεων που θέλετε να χρησιμοποιήσετε και, στη συνέχεια, επιλέξτε μια μορφή από μια λίστα προκαθορισμένων επιλογών - ή ανεβάστε τις δικές σας εικόνες.

Πλεονεκτήματα:

- ανώνυμη απάντηση
- η ψηφοφορία είναι δυνατή μέσω κωδικού, κωδικού QR ή συνδέσμου
- τα αποτελέσματα μπορούν να ενσωματωθούν σε έναν διαδικτυακό ιστότοπο

Μειονεκτήματα:

- η δωρεάν έκδοση είναι περιορισμένη
- ο κωδικός αριθμού ισχύει μόνο για 2 ημέρες
- μια παρουσίαση μπορεί να αποτελείται μόνο από 2 διαφάνειες
- επιτρέπονται μόνο 5 ερωτήσεις
- δεν υπάρχει κοινή επεξεργασία

Δείτε περισσότερα από το Mentimeter: [εδώ](#).

Σχεδιασμός, Δημιουργία

Σε περίπτωση που θέλετε να κάνετε πιο ελκυστικές τις αφίσες, τις προσκλήσεις, τις αναρτήσεις στο ιστολόγιο ή τους ιστότοπους της κοινότητας, θα πρέπει να τις επεξεργαστείτε και να τις διακοσμήσετε. Το Canva είναι ένα σημαντικό εργαλείο δημιουργίας και σχεδιασμού περιεχομένου που θα σας βοηθήσει πολύ, ακόμη και αν δεν είστε εγγεγραμμένος χρήστης. Η εγγραφή είναι δωρεάν και ανοίγει έναν

τεράστιο αριθμό επαναχρησιμοποιήσιμων και τροποποιήσιμων προτύπων πολλών ειδών.

Μια ανάρτηση στο Facebook που δημιουργήθηκε με το Canva

Μπορείτε να προσθέσετε δικές σας εικόνες, λεζάντες, εικονίδια, σχήματα κ.λπ. στο έργο σας και, στη συνέχεια, να κατεβάσετε/μοιραστείτε/στείλετε με email το τελικό έργο τέχνης.

Όλες οι λεπτομέρειες για αρχάριους είναι [εδώ](#).

Τι μπορούμε να παράγουμε με το Canva;

- Λογότυπο για τον κύκλο ανάγνωσης
- Πρόσκληση σε εκδήλωση
- Επαγγελματική κάρτα
- Φυλλάδιο
- Εισιτήριο εισόδου σε εκδήλωση
- Αφίσα

- Δημοσίευση στο Facebook
- Μπορείτε να υποτιτλίσετε και να επεξεργαστείτε βίντεο
- ... και πολλά άλλα που απαιτούν δημιουργικότητα.

Πλεονεκτήματα:

- πολύγλωσση διεπαφή
- απλό, φιλικό προς το χρήστη πρόγραμμα
- λειτουργεί σε οποιαδήποτε συσκευή (tablet, τηλέφωνο, φορητό υπολογιστή, επιτραπέζιο υπολογιστή)
- επιτρέπει ατομική, ζευγαρωτή και ομαδική εργασία
- ένα ευρύ φάσμα καλά κατηγοριοποιημένων προτύπων για να διαλέξετε
- διαρκώς εξελισσόμενη και επεκτεινόμενη λειτουργικότητα
- όλα τα υλικά που δημιουργούνται αποθηκεύονται στον λογαριασμό του χρήστη, ώστε να μπορούν να τροποποιηθούν εύκολα
- υπάρχει η δυνατότητα να ανεβάσετε και να χρησιμοποιήσετε τις δικές σας φωτογραφίες και βίντεο
- επιτρέπει στους αρχάριους να δημιουργούν εξελιγμένα, εκτυπώσιμα γραφικά και έγγραφα (π.χ. προσκλήσεις, φυλλάδια, πιστοποιητικά, βιογραφικά σημειώματα κ.λπ.)
- σχεδιασμός χωρίς εγγραφή: σε αυτή την περίπτωση, είναι διαθέσιμες μόνο οι βασικές λειτουργίες
- το Canva Pro (μια προηγμένη έκδοση της εφαρμογής) είναι δωρεάν για εκπαιδευτικούς και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

Παρακολουθώντας αυτό το σύντομο βίντεο [εδώ](#) θα προετοιμαστείτε για να σχεδιάσετε τη δική σας κάρτα πρόσκλησης σε μια εκδήλωση ή σε μια συνεδρία της λέσχης βιβλίου.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

Πώς να προσκαλέσετε τα μέλη;

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου που πραγματοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου, αποδείχθηκε ότι οι υπεύθυνοι των λεσχών ανάγνωσης συνήθως προσκαλούσαν τα μέλη της λέσχης ή τα ενημέρωναν για τις επερχόμενες εκδηλώσεις αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Δεν μπορούμε να το ονομάσουμε σωστή επικοινωνία, καθώς - εκτός από το γεγονός ότι το smartphone σας είναι συνδεδεμένο με το λογαριασμό σας στο Google - υπάρχει πάντα μια μικρή καθυστέρηση μεταξύ της λήψης της πληροφορίας και της απάντησης σε αυτήν. Χωρίς να αναφέρουμε την πιθανότητα τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου να χαθούν ή να αγνοηθούν όταν ο αποστολέας πρέπει να επαναλάβει την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Οι προσκλήσεις για τις συνεδρίες της λέσχης ανάγνωσης προετοιμάζονται ως επί το πλείστον ως απλά έγγραφα Word και επισυνάπτονται σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα που αποστέλλεται. Μια υπεύθυνη της λέσχης ανάγνωσης δήλωσε ότι είχε κληρονομήσει ένα πρότυπο Publisher από την προηγούμενη υπεύθυνη που είχε δημιουργηθεί ειδικά για προσκλήσεις και εξακολουθεί να το χρησιμοποιεί, αλλάζοντας πάντα το κείμενο σε αυτό ανάλογα με την ώρα και τα δεδομένα της προγραμματισμένης εκδήλωσης. Η διαδικασία πρόσκλησης αποδείχθηκε απλούστερη όταν ένας κύκλος ανάγνωσης είχε τον δικό του ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης με ενεργούς οπαδούς. Η επικεφαλής ενός τέτοιου κύκλου ανάγνωσης δήλωσε ότι προτιμούσε να δημιουργεί εκδηλώσεις στο Facebook με απευθείας πρόσκληση σε αυτές. Εκτός αυτού, δημιούργησε και εκτύπωσε επίσης κάποιες αφίσες σχετικά με την εκδήλωση και τις τοποθέτησε σε δημόσιους χώρους. Αυτές σχεδιάστηκαν στο Canva, αλλά από τη νεαρή κόρη της αρχηγού της λέσχης, καθώς η ίδια το είχε θεωρήσει πολύ δύσκολο. Τελικά, στο τέλος του σεμιναρίου έμεινε πραγματικά έκπληκτη βλέποντας πόσο εύκολο στη χρήση και διαχειρίσιμο εργαλείο ήταν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

"Η πανδημία οδηγεί πολλούς στον εντοπισμό και την υιοθέτηση νέων ψηφιακών μεθόδων επικοινωνίας. Η πανδημία ανοίγει επίσης δυνατότητες -και επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο- χρησιμοποιούμε τα ψηφιακά μέσα σε όλες τις άλλες πτυχές της ζωής μας." - όπως ορίζεται σε διεθνές ερευνητικό άρθρο που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Sage Journals (9 Σεπτεμβρίου 2020) σχετικά με την επικοινωνία μετά την πανδημία. Ισχύει επίσης για τις λέσχες ανάγνωσης και τις κοινωνικές ομάδες, ότι όλοι θα πρέπει να επεκτείνουν καλύτερα τις εργασίες τους στο διαδίκτυο.

ΚΟΥΙΖ/ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

1. Συμπληρώστε το κουίζ

<https://forms.gle/u492djtDaqXTQKea9>

2. Σχεδιάστε μια ηλεκτρονική κάρτα πρόσκλησης που θα αποσταλεί στα μέλη της λέσχης για την επερχόμενη συνεδρία της λέσχης με τη χρήση του Canva. Συμπεριλάβετε την ημερομηνία, την ώρα, τον τόπο και το θέμα και σχετικές εικόνες. Κατεβάστε την ως png ή jpg και εγγραφείτε εδώ.

ΛΙΣΤΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Interreg-central.eu

[Ολόκληρο το άρθρο](#)

Τελευταία επίσκεψη 10 Μαρτίου 2022

Αλλαγές στην ψηφιακή επικοινωνία κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας πανδημίας COVID-19: επιπτώσεις στην ψηφιακή ανισότητα και μελλοντική έρευνα

Ερευνητικό άρθρο

Περιοδικά Sage

Πρώτη δημοσίευση September 9, 2020

Συγγραφείς: Fuchs, Will Marier, Amanda Hunsaker, Eszter Hargitay

[Ολόκληρη η μελέτη](#)

Τα οφέλη της διαδικτυακής συνεργασίας

Συγγραφέας: Roberts

2 Απριλίου, 2020

Δημοσιεύθηκε στο Digital Journal

[Ολόκληρο το άρθρο](#)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Διεξήχθη από το Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας – Κύπρος

Τίτλος διδακτικής ενότητας
Λέσχες Ανάγνωσης και η δια βίου μάθηση
Διδακτικοί Στόχοι
<ol style="list-style-type: none"> 1. Να τονίσει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι σύλλογοι ανάγνωσης στη δια βίου μάθηση 2. Να ενισχύσει τη γνώση και τη δημιουργικότητα των επαγγελματιών του χώρου του βιβλίου 3. Να βοηθήσει τους επαγγελματίες του βιβλίου να κατανοήσουν και να αγκαλιάσουν τη συσχέτιση μεταξύ βιβλίων και δια βίου μάθησης 4. Να παρουσιάσει μελέτες περίπτωσης και να αναδείξει τη συμβολή των βιβλίων στην αυτο-ανάπτυξη και την ενίσχυση των δεξιοτήτων.
Εισαγωγή:
<p>Αυτή η ενότητα εστιάζει στη σημασία της δια βίου μάθησης στον κόσμο του βιβλίου και της ανάγνωσης. Μέσω αυτής της ενότητας θα προσπαθήσουμε να επισημάνουμε τους λόγους για τους οποίους οι λέσχες ανάγνωσης πρέπει να υιοθετήσουν μια προσέγγιση δια βίου μάθησης καθώς και τους τρόπους που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι συντονιστές των συλλόγων βιβλίου για να κάνουν τη διαδικασία της ανάγνωσης ένα ταξίδι διαρκούς αυτο-εξέλιξης και αυτό-βελτίωσης. Η δια βίου μάθηση είναι ένα από τα πιο σημαντικά οφέλη που μπορεί να αποκομίσει κανείς από την ανάγνωση ενός βιβλίου και είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον ότι αυτή η προσέγγιση βασίζεται στη διαδικασία της ομαδικής ανάγνωσης και συζήτησης που λαμβάνει χώρα σε μια λέσχη ανάγνωσης.</p>

Περιεχόμενο διδακτικής ενότητας:

Εισαγωγή: Τι είναι η δια βίου μάθηση;

Όταν αναφερόμαστε στη δια βίου μάθηση εννοούμε ότι η εκπαίδευση ξεκινά από τη γέννηση και συνεχίζεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου. Η μάθηση επεκτείνεται σε πολλούς τομείς και συνεχίζεται σε καθημερινή βάση και δεν περιορίζεται στις σπουδές και τη βασική εκπαίδευση του ανθρώπου. Η απόκτηση παγκόσμιας γνώσης και η καλλιέργεια του πνεύματος είναι οφέλη της δια βίου μάθησης και εμπλουτίζουν την ανθρώπινη ζωή.

Για να κινείται κάποιος στο ίδιο πνεύμα με αυτό της δια βίου μάθησης χρειάζεται να έχει ανοιχτό μυαλό, να αναζητά ευκαιρίες για γνώση και να σέβεται τις διαφορετικές απόψεις. Μέσω της δια βίου μάθησης αποφεύγουμε τις συνέπειες που προκαλεί η αδράνεια. Η απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων μπορεί να κάνει τη δουλειά μας πιο εύκολη, να ανοίξει τους ορίζοντές μας και να μας δώσει τη **βάση να προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε τη ζωή μας. Η επένδυση στη δια βίου μάθηση** είναι μια ευκαιρία για εποικοδομητική χρήση του ελεύθερου χρόνου μας, καθώς και μια ευκαιρία για κοινωνική αλληλεπίδραση με άλλα άτομα που μοιράζονται κοινά ενδιαφέροντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η έννοια της δια βίου μάθησης και η εφαρμογή της στην πρακτική ανάγνωσης

Η *δια βίου μάθηση*, αναφέρεται για πρώτη φορά, ως ορολογία, στις αρχές της δεκαετίας του 1900. Αλλά στα τέλη της δεκαετίας του '70 και στις αρχές της δεκαετίας του '80 άρχισε να κάνει την εμφάνισή της πιο έντονα κυρίως επειδή στις περισσότερες θέσεις εργασίας μέχρι τις δεκαετίες του '50 και του '60 έπρεπε να μάθουμε 10 πράγματα και να διαμορφώσουμε χαρακτήρα και αυτό ήταν η εργασιακή ζωή των περισσότερων εργαζομένων. Αλλά από τη δεκαετία του '80 και μετά λόγω της ανάπτυξης της τεχνολογίας και της εμφάνισης των ηλεκτρονικών υπολογιστών σε πολλές εταιρείες, οι απαιτήσεις της γνώσης αυξήθηκαν και οι αλλαγές δεν περιορίστηκαν μόνο στις ανάγκες πρόσληψης εξειδικευμένου

προσωπικού, αλλά και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι κλήθηκαν να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση. Έτσι προέκυψαν πολλές μορφές διά βίου μάθησης και με αυξανόμενη ταχύτητα, νέα σεμινάρια και νέα εκπαιδευτικά βιβλία, όχι μόνο ακαδημαϊκού χαρακτήρα άρχισαν να έρχονται στο προσκήνιο.

Στο βιβλίο του: «Επιρροή: Η Ψυχολογία της Πειθούς», ο ROBERT CIALDINI περιγράφει έξι παράγοντες με τους οποίους μπορούμε να κάνουμε μια ιδέα ακαταμάχητη και ελκυστική. Αυτό το βιβλίο γράφτηκε το 1984 και τα έξι πράγματα που περιγράφονται μπορούν να γίνουν βέβαια κατανοητά ως στρατηγικές μάρκετινγκ - πώς να κάνουμε ένα προϊόν ή μια υπηρεσία ακαταμάχητη, αλλά μπορούν επίσης να γίνουν αντιληπτές ως στρατηγικές αυτοβελτίωσης - πώς να εφαρμόζουμε την ιδέα να φροντίζουμε τον εαυτό μας , να ακολουθούμε σωστή διατροφή, να κάνουμε σωματική άσκηση, να έχουμε ισορροπία ζωής - πώς να υποστηρίζουμε τον εαυτό μας και με τις σκέψεις και τις δράσεις μας, να θέτουμε μικρούς και μεγάλους στόχους, να τους επιτυγχάνουμε και να οικοδομούμε αυτοπεποίθηση, η οποία αποτελεί ένα πολύ μεγάλο μέρος της διά βίου μάθησης –*προσωπικές δεξιότητες*.

Αν και η δια βίου μάθηση προωθήθηκε από εργοδότες και ιδρύματα, ξεκίνησε από το άτομο. Και το ίδιο το βιβλίο έχει να κάνει με το άτομο. Στο βιβλίο το άτομο καλείται να διαβάσει και να αναλύσει τις έννοιες. Το άτομο είναι υπεύθυνο για τον ρυθμό προόδου και επίσης για την παρακολούθηση αυτού του ρυθμού. Αυτή η διαδικασία συμβάλλει στην ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων όπως η υπομονή, η συγκέντρωση, η ικανότητα μάθησης πειθαρχίας αλλά και δεξιότητες που δεν μπορούν να οριστούν εύκολα με μία λέξη όπως το να παραμένεις πιστός σε έναν στόχο για μεγάλο χρονικό διάστημα. Πολλοί άνθρωποι σήμερα δεν διαβάζουν ή δεν μπορούν να διαβάσουν βιβλία, ακόμα κι αν το θέλουν, επειδή δεν μπορούν να επενδύσουν στον χρόνο τους ή επειδή δεν έχουν συνηθίσει να κάνουν κάτι για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Ένα βιβλίο μπορεί να πάρει 20, 50, 100, ίσως και περισσότερες ώρες. Όταν ένα άτομο διαβάζει ένα βιβλίο, για να το απορροφήσει πραγματικά, χρειάζεται να έχει λευκό χαρτί δίπλα στο βιβλίο ενώ το διαβάζει για να σημειώνει τις βασικές έννοιες.

Όταν το άτομο σημειώνει άλλες ενδιαφέρουσες έννοιες ή πράγματα που θέλει να εξερευνήσει περαιτέρω, τότε μπορεί να κατανοήσει το βιβλίο ουσιαστικά και να μάθει πραγματικά από αυτό. Πολλές έρευνες έχουν γίνει όλα αυτά τα χρόνια για το πόσο μας επηρεάζει ένα ερέθισμα βραχυπρόθεσμα. Υπολογίζεται ότι οι βασικές έννοιες θα μείνουν στη μνήμη μας για περίπου μία με δύο εβδομάδες, αλλά από την Τρίτη εβδομάδα, θα αρχίσουμε να ξεχνάμε. Γι' αυτό είναι σημαντικό να μάθουμε να διαβάζουμε σωστά, να κρατάμε σημειώσεις και να ξανα διαβάζουμε όταν θέλουμε να αναβιώσουμε τις έννοιες που μας έχει δώσει το βιβλίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Λέσχες ανάγνωσης και ο ρόλος τους στη δια βίου μάθηση

Επιπλέον, οι λέσχες ανάγνωσης ολοκληρώνουν τη διαδικασία κάνοντας τη μάθηση πιο ευχάριστη και ευκολότερη γιατί ως άνθρωποι είμαστε κοινωνικά όντα και έχουμε ανάγκη την κοινωνικοποίηση. Η κοινωνική φύση των συλλόγων ανάγνωσης έχει την εξής θετική πτυχή: αντί να σκεφτόμαστε κάτι, όταν διαβάζουμε ένα βιβλίο και ο μόνος διάλογος που κανονικά θα είχαμε, θα ήταν εσωτερικά με τον εαυτό μας, στις λέσχες ανάγνωσης μιλάμε για αυτό, το εξωτερικεύουμε, γίνεται πιο ζωντανό και το κατέχουμε καλύτερα. Μεγάλη απόδειξη ότι καταλαβαίνουμε καλά κάτι, είναι, όταν

μπορούμε να το εξηγήσουμε σε κάποιον άλλο. Ένα άλλο θετικό του κοινωνικού στοιχείου των συλλόγων ανάγνωσης, είναι, ότι μαθαίνουμε και άλλες προσεγγίσεις εκτός από τη δική μας, κάτι που είναι πολύ σημαντικό. Αυτή η διαδικασία μπορεί να μας κάνει να κατανοήσουμε έννοιες που δεν καταλάβαμε προηγουμένως ή που πέρασαν απαρατήρητες ή μπορεί να μας κάνει να απορροφήσουμε γνώσεις που δυσκολευόμασταν να κατανοήσουμε ή που μας φαινόταν ακόμη και απρόσιτες.

Ένα ενδιαφέρον παράδειγμα είναι η ιστορία του Roger Bannister που ήταν ο πρώτος άνθρωπος που έτρεξε 1,6 km σε λιγότερο από 4 λεπτά. Το ρεκόρ ήταν κοντά στα 4 λεπτά και συμφωνήθηκε ανεπίσημα από τους περισσότερους αθλητικούς επιστήμονες και προπονητές ότι δεν ήταν δυνατό για έναν άνθρωπο να τρέξει αυτή την απόσταση σε λιγότερο από 4 λεπτά. Το ρεκόρ υπήρχε εδώ και 20 έως 25 χρόνια και όταν ο 25χρονος γιατρός Roger Bannister το έτρεξε για πρώτη φορά σε λιγότερο από 4 λεπτά, δύο μήνες αργότερα βρέθηκε ένας άλλος άνδρας να το τρέξει σε λιγότερο από 4 λεπτά και μέχρι σήμερα το έχουν τρέξει 1.400 άτομα. Έτσι, κάτι που φαινόταν αδύνατο, μόλις ένα άτομο προσπάθησε να το κάνει, οι περισσότεροι είδαν ότι είναι επιτέλους δυνατό και προσπαθούν και τα καταφέρνουν.

Ας εξετάσουμε τώρα τον ρόλο που διαδραματίζουν οι λέσχες ανάγνωσης στη διάβιου μάθηση. Καταρχάς, πρέπει να παρατηρήσουμε τις λειτουργίες που καλούνται να εκπληρώσουν οι λέσχες ανάγνωσης γενικά. Πρέπει να δώσουν πρόσβαση στη γνώση και τον πολιτισμό, να ενισχύσουν τις δεξιότητες ανάγνωσης και τη χρήση όλων των μέσων ενημέρωσης, να παράσχουν προσανατολισμό στην «έκρηξη πληροφοριών» που μας κυριεύει και, τέλος, να υποστηρίξουν τη συμμετοχή μας στην εκπαίδευση, την έρευνα, τον πολιτισμό και την αναψυχή. Αυτές οι λειτουργίες της λέσχης ανάγνωσης γίνονται πιο σημαντικές όταν πρόκειται για την υποστήριξη αυτόνομων μαθησιακών διαδικασιών, δηλαδή όταν μιλάμε για μη θεσμική μάθηση.

Η λέσχη ανάγνωσης παρέχει υλικό για ανεξάρτητη μάθηση που ταιριάζει στο προσωπικό στυλ κάθε ατόμου. Είναι ένας ευχάριστος χώρος μάθησης, στον οποίο η γνώση προσφέρεται με τέτοιο τρόπο ώστε αφενός να προσανατολίζεται ο μαθητής και αφετέρου να του δίνεται ερέθισμα για μάθηση. Οι συντονιστές είναι υπεύθυνοι και ικανοί διαμεσολαβητές για τη μετάδοση γνώσεων, είναι οι άνθρωποι που γνωρίζουν και μοιράζονται τις γνώσεις τους με τα μέλη του συλλόγου.

Έτσι, οι λέσχες ανάγνωσης πρέπει να συγκεκριμενοποιήσουν τη λειτουργία και τον ρόλο τους στο πεδίο της διαβίου μάθησης και να τον επεκτείνουν στην πράξη. Ο ρόλος των συλλόγων ανάγνωσης ως πολιτιστικών ιδρυμάτων πρέπει να εδραιωθεί με την καθιέρωσή τους ως τόπου (διαβίου) μάθησης.

Η διαβίου μάθηση συνδέεται άμεσα με τη διαβίου ανάγνωση και επομένως ο διαβίου μαθητής είναι και διαβίου αναγνώστης. Αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε πρακτική εφαρμόζεται στους συλλόγους πρέπει να ξεπερνά τα στενά όρια μιας τάξης και να μεσολαβεί στη δημιουργία μιας διαβίου αμφίδρομης σχέσης μεταξύ βιβλίου και αναγνώστη. Η ανάγνωση βιβλίων είναι γνώση και πλούτος εμπειρίας, που αποτελούν βασικά συστατικά της διαβίου μάθησης.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

Ένας ενδιαφέρων τρόπος για την προώθηση της διά βίου μάθησης στις λέσχες ανάγνωσης είναι η εσωτερική και προσωπική αναζήτηση της γνώσης, τόσο συνειδητής όσο και ασυνείδητης, η οποία παρέχεται με την ανάγνωση βιβλίων και η οποία λαμβάνει χώρα σε ένα ομαδικό και κοινωνικό περιβάλλον όπου επικοινωνείται και ενισχύεται. Μια καλή πρακτική, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί τόσο διαδικτυακά όσο και δια ζώσης, είναι να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να γράψουν το αγαπημένο τους βιβλίο και δύο πράγματα που έμαθαν από αυτό. Η συζήτηση που θα προκύψει θα είναι πολύ ενδιαφέρουσα καθώς εμβαθύνουν την έρευνά τους και ανακαλύπτουν όλο και περισσότερα πράγματα που έμαθαν από αυτό το βιβλίο, ακόμη και δεξιότητες που δεν είχαν συνειδητοποιήσει ότι είχαν αποκτήσει. Μια δεύτερη δραστηριότητα είναι η παρουσίαση αποσπασμάτων βιβλίων και η ομαδική ανάγνωση. Καθώς διαβάζεται κάθε απόσπασμα, οι συμμετέχοντες μπορούν να σημειώνουν βασικούς όρους, για τους οποίους θα αναζητήσουν πληροφορίες και θα συζητήσουν τι έμαθαν από αυτούς και ποιες δεξιότητες και γνώσεις τους ενισχύθηκαν. Η συνεχής αναζήτηση γνώσης μέσω βιβλίων, τόσο ατομικά όσο και ομαδικά, θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τα πραγματικά γνωστικά οφέλη που λαμβάνουν από την ανάγνωση και τη σημασία της εφαρμογής παρόμοιων δραστηριοτήτων στις δικές τους λέσχες ανάγνωσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Η δια βίου μάθηση είναι μια διαδικασία που λαμβάνει χώρα σε όλη τη διάρκεια της ζωής και είναι σημαντικό να μπορούμε να την αναγνωρίζουμε και να την προσαρμόζουμε στις διάφορες πτυχές της. Η εφαρμογή του στην πρακτική της ανάγνωσης ενός βιβλίου, και ιδιαίτερα σε κοινωνικά περιβάλλοντα, όπως οι λέσχες ανάγνωσης, μπορεί να είναι εξαιρετικά διαφωτιστική και ενδυναμωτική για το άτομο, μετατρέποντάς το από απλό αναγνώστη σε αναγνώστη-σκεπτόμενο και δια βίου μαθητή. Η συνειδητή καταγραφή, αναζήτηση και σκέψη σχετικά με τη γνώση που προσφέρει ένα βιβλίο είναι μια αποδεδειγμένη και αποτελεσματική πρακτική που συνιστάται να υιοθετείται από όλα τα κοινωνικά και μη περιβάλλοντα ανάγνωσης βιβλίων.

ΚΟΥΙΖ/ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σκεφτείτε προσεκτικά και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι είναι η δια βίου μάθηση;
- Πώς μπορεί να προαχθεί η αίσθηση της μάθησης μέσω της ανάγνωσης;
- Ποιες προσεγγίσεις πρέπει να ακολουθήσουν οι λέσχες ανάγνωσης για να ενισχύσουν τη δια βίου μάθηση μεταξύ των μελών τους;
- Μπορείτε να σκεφτείτε άλλες προσεγγίσεις που θα μπορούσαν να προωθήσουν τη δια βίου μάθηση στη δική σας λέσχη ανάγνωσης;

ΛΙΣΤΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

1. Αστέριος Παπαϊωάννου, «Ανθρώπινο Εγχειρίδιο», 2021
2. Barbara Lison, Bremen Conference "Libraries and Lifelong Learning", 2004
3. Robert Cialdini, "Influence: Science and Practice", 2009

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Διεξήχθη από το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού

Τίτλος Διδακτικής Ενότητας:

Η ανάπτυξη της Φιλαναγνωσίας μέσα από δράσεις για το βιβλίο στην μετά Covid-19 εποχή.

Διδακτικοί Στόχοι

1. Να σκιαγραφήσουμε τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Συντονιστή Λέσχης ανάγνωσης, ως λογοτεχνικού μέντορα.
2. Να περιγράψουμε τις συνέπειες της πανδημίας στο χώρο του βιβλίου και τον τομέα των εκδόσεων.
3. Να καθορίσουμε το πλαίσιο ενός παραγωγικού μοντέλου Φιλαναγνωσίας
4. Να αναλύσουμε το περιεχόμενο ενός αποτελεσματικού πλαισίου για τη λειτουργία των Λεσχών Ανάγνωσης.
5. Να προσδιορίσουμε τα χαρακτηριστικά ενός αποτελεσματικού προγράμματος μετάφρασης στην παγκόσμια βιβλιοπαραγωγή.

Εισαγωγή:

Στο πρώτο κεφάλαιο αυτής της ενότητας, μπορείτε να λάβετε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις του covid-19 στη βιομηχανία βιβλίων. Έπειτα, δίνονται τα χαρακτηριστικά μιας επιτυχημένης λέσχης ανάγνωσης και συνεπώς ενός επιτυχημένου συντονιστή λέσχης ανάγνωσης. Και στην τρίτη ενότητα, θα μάθετε τι είναι η «Φιλαναγνωσία» και ποιο είναι ένα παραγωγικό μοντέλο.

Περιεχόμενο Διδακτικής Ενότητας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Οι συνέπειες της πανδημίας στη βιομηχανία βιβλίων και στον εκδοτικό τομέα.

Ανάλυση των επιπτώσεων του COVID-19:

Η τρέχουσα κατάσταση (γενικές πληροφορίες για τη βιομηχανία βιβλίων της ΕΕ):

- Εκδοτικός τομέας: ένας από τους μεγαλύτερους πολιτιστικούς τομείς στην Ευρώπη, συνολικής αξίας 36-38 δις EUR
- Η αλυσίδα παραγωγής του βιβλίου (συμπεριλαμβανομένων συγγραφέων, βιβλιοπωλών, εκτυπωτών, σχεδιαστών κ.λπ.) εκτιμάται ότι απασχολεί περισσότερους από μισό εκατομμύριο ανθρώπους (έκθεση της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Εκδοτών το 2018).
- Με περισσότερους από 500.000 τίτλους που δημοσιεύονται ετησίως, ο ευρωπαϊκός τομέας βιβλίων είναι ιδιαίτερα πλούσιος και ποικιλόμορφος
- Η μεγάλη αύξηση του κόστους του χαρτιού αναδεικνύεται σήμερα ως μείζον πρόβλημα

Χαρακτηριστικά που αναδείχθηκαν από την αγορά βιβλίων σε διεθνές - ευρωπαϊκό - εθνικό επίπεδο: **Ευελιξία - Προσαρμοστικότητα – Αντοχή**

Ποιες είναι οι αιτίες;

- "έκρηξη" ανάγνωσης το 2020
- απομακρυσμένη εργασία
- απαγόρευση δραστηριοτήτων αναψυχής
- περισσότερος διαθέσιμος χρόνος

Ο Stephen Loting, CEO of the UK Publishers Association, δήλωσε το εξής: «Ο εκδοτικός τομέας έχει αποδείξει απίστευτη ανθεκτικότητα σε όλες τις μεγάλες προκλήσεις του 2020».

Α. ΣΥΝΕΠΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ– ΕΤΟΣ 2020

"Μία από τις πρώτες συνέπειες ήταν η ακύρωση πολλών προγραμματισμένων νέων τίτλων- οι οποίοι με τη σειρά τους επηρέασαν περαιτέρω τα έσοδα".

Enrico Turrin, Ann. Director of the Federation of European Publishers.

- Όλες οι χώρες αντιμετώπισαν προβλήματα και ακυρώσεις στην προγραμματισμένη εκδοτική τους δραστηριότητα.
- Σημαντική αύξηση των διαδικτυακών πωλήσεων ηχογραφημένων και ηλεκτρονικών βιβλίων σε πολλές χώρες
- Οι πωλήσεις ηλεκτρονικών και ηχογραφημένων βιβλίων αυξήθηκαν επίσης σημαντικά σε πολλές χώρες, και σε ορισμένες περιοχές, οι εκδότες επέλεξαν να δημοσιεύουν συγκεκριμένους τίτλους μόνο σε ψηφιακή μορφή.

Β.Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία της Ομοσπονδίας Βιβλιοπωλών Ευρώπης για το 2020 και για τις χώρες:

- Το 2020, το 88% των βιβλιοπωλών της ΕΕ δήλωσαν ότι έπρεπε να κλείσουν τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της καραντίνας
- Στο ένα τρίτο των χωρών, οι κυβερνήσεις παρείχαν ειδικές επιδοτήσεις για βοήθεια σε βιβλιοπώλες
- Σε όλες τις χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα, οι κυβερνήσεις παρείχαν πακέτα επιχορηγήσεων/τόνωσης για να προσπαθήσουν να ενισχύσουν τις οικονομικές προοπτικές συνολικά
- Σε περισσότερες από τις μισές χώρες που συμπεριλήφθηκαν στη μελέτη, οι συνολικές πωλήσεις βιβλίων για το 2020 μειώθηκαν σημαντικά σε σύγκριση με το 2019

Γ. Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ:

- Για το έτος 2020, οι Διεθνείς Εκθέσεις Βιβλίου του πρώτου εξαμήνου, δηλαδή η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου του Παρισιού (20/-23/3/3020) και η Μπολόνια (30/3-2/4/2020) ακυρώθηκαν οριστικά και μεταφέρθηκαν για το έτος 2021.
- Κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, οι προγραμματισμένες εκθέσεις βιβλίου πραγματοποιήθηκαν ως επί το πλείστον ψηφιακά.
- Με φυσική παρουσία, παρά τους περιορισμούς, πραγματοποιήθηκε η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου της Μόσχας και εκθέσεις αραβικών χωρών και Λατινικής Αμερικής.
- Το 2021 αξιοποιήθηκε κυρίως το μοντέλο των υβριδικών εκθέσεων βιβλίου, ένα νέο είδος στο οποίο όλοι εκπαιδευτήκαμε από ανάγκη.

Συμπέρασμα:

Οι εκθέσεις βιβλίων επέζησαν κυρίως με ισχυρές κρατικές επιδοτήσεις, καθώς είναι δαπανηρές και έχασαν πολλά κέρδη από την απώλεια εκθετών.

Δ. Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΣΤΙΣ ΛΕΣΧΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

- Αύξηση μελών στις ήδη υπάρχουσες Λέσχες Ανάγνωσης
- Δημιουργία νέων Λέσχες Ανάγνωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ανάλυση του περιεχομένου ενός αποτελεσματικού πλαισίου για τις δραστηριότητες των λεσχών ανάγνωσης

Ορισμός: Μια ομάδα ανάγνωσης είναι μια (γενικά ανεπίσημα) οργανωμένη ομάδα περίπου 5-15 ατόμων που συναντιούνται συστηματικά, με ένα προσυμφωνηθέν πρόγραμμα, για να συζητήσουν βιβλία που διαβάζουν τα μέλη, μετά από κοινή συμφωνία.

Πώς λειτουργεί: Σε προσυμφωνημένη ώρα, τα μέλη συναντιούνται και επιλέγουν βιβλία μετά από προτάσεις και συζητήσεις.

- Διοργανώνονται τακτικές συναντήσεις, συνήθως μηνιαίως.
- Για κάθε βιβλίο (προαιρετικά) ορίζεται εισηγητής, ανάλογα με το θέμα.
- Μερικές φορές (αλλά όχι απαραίτητα) καλείται ένας ειδικός, ένας συγγραφέας κ.λπ.
- Κάθε μήνα τα μέλη διαβάζουν το βιβλίο που έχουν συμφωνήσει, ένα βιβλίο το μήνα.
- Στη μηνιαία συνάντηση γίνεται (ίσως) παρουσίαση και συζητείται ένα βιβλίο.
- Καφές ή τσάι (ποτό, ταβέρνα κ.λπ.) ακολουθούν συχνά

Οι Λέσχες Ανάγνωσης συνήθως οργανώνονται σε:

- Κοινόχρηστους χώρους διαμονής (χωριό, γειτονιά κ.λπ.).
- Χώρους εργασίας (γραφείο, εργοστάσιο κ.λπ.).
- Συλλόγους ή φορείς (λέσχη εκδρομών, επαγγελματικός σύλλογος, λέσχη, κ.λπ.).
- Φυσικούς χώρους βιβλίων (βιβλιοπωλείο, βιβλιοθήκη κ.λπ.).
- Οργανωμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα (πανεπιστήμιο, διδακτικό προσωπικό, ίδρυμα ξένων γλωσσών κ.λπ.).
- Αλλά και σε σπίτια, από παρέες φίλων.
- Ή σπανιότερα σε ανοιχτούς χώρους (π.χ. πάρκο)

Θέματα:

Μια Λέσχη Ανάγνωσης, ανάλογα με τη σύνθεση και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων, μπορεί να είναι:

- Γενική (διαβάζουμε ό,τι θέλουμε)
- Λογοτεχνική
- Ειδική (αστυνομικό βιβλίο, ιστορικό, μαγειρική, παιδικό, νεοελληνική ποίηση κ.ά.)

Κανόνες:

(Απαιτούνται ορισμένοι κανόνες, αλλά κάθε Λέσχη θεσπίζει τους δικούς του κανόνες).

Η Λέσχη Ανάγνωσης είναι ένας ελεύθερος και ανοιχτός θεσμός, η προσαρμοστικότητα είναι στη φύση της. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν γενικοί κανόνες, για:

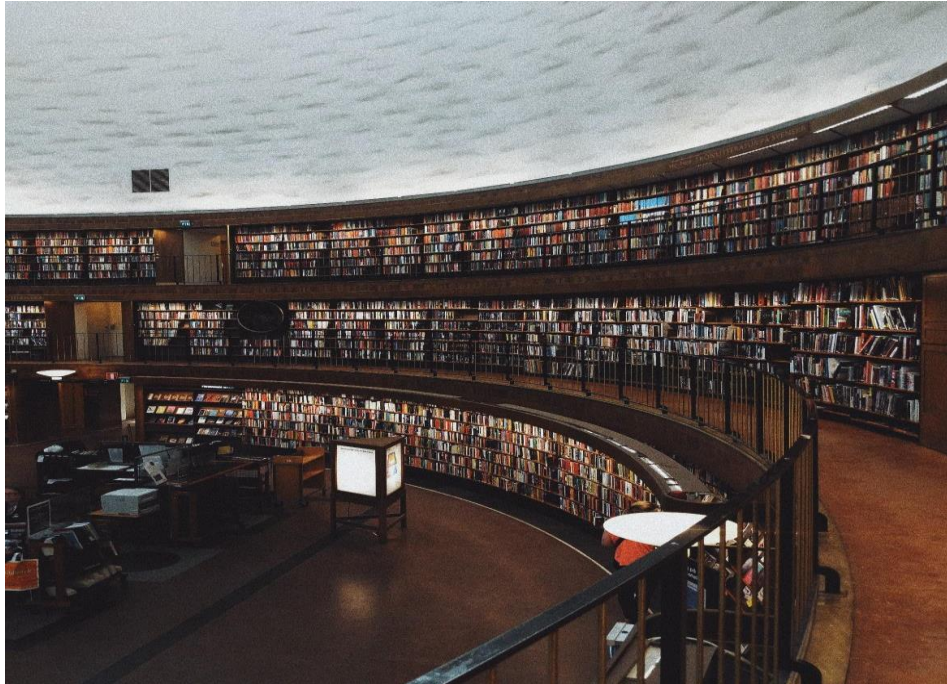
- Πόσοι και ποιοι συμμετέχουν
- Πώς, πού, πόσο συχνά, κλπ. γίνονται οι συναντήσεις
- Πώς και εάν γίνονται προτάσεις, έρευνα κλπ.
- Πόσα βιβλία διαβάζονται σε ένα χρόνο
- Πώς επιλέγονται

Παραδείγματα συλλόγων:

- Η λέσχη των φίλων
- Οι λέσχες της γειτονιάς
- Η λέσχη ενός συλλόγου(π.χ. αστυνομικοί)
- Ο σύλλογος της βιβλιοθήκης, το βιβλιοπωλείο, ένας πολιτιστικός θεσμός
- Θεματικοί Σύλλογοι: αστυνομικό μυθιστόρημα, σύγχρονη λογοτεχνία, αρχαία ελληνική λογοτεχνία, φιλοσοφία και περισυλλογή, ρομαντικό μυθιστόρημα κλπ.

Ιεραρχία:

- 1 + άλλοι / Ο μονόλογος κυριαρχεί / «Φωτισμένη δικτατορία» / Η γνώση προϋπάρχει / Το βιβλίο παίζει ρόλο εξουσίας.
- Όλοι ίσοι (ή περίπου!) / Ο διάλογος κυριαρχεί / Καλά κυβερνώμενη δημοκρατία
- Γνώση εξίσου: Προϋπάρχουσα, Χαμένη, Δημιουργημένη

Τα χαρακτηριστικά του συντονιστή μιας Λέσχης Ανάγνωσης ως λογοτεχνικού μέντορα.

Κύρια χαρακτηριστικά:

- Οργάνωση
- Συνεργασία
- Αλληλεπίδραση
- Αποφασιστικότητα
- Ομαδικό πνεύμα
- Ηγετικές ικανότητες

Πρόσθετα χαρακτηριστικά:

- αγάπη για τα βιβλία και την ανάγνωση

- γνώση της λογοτεχνίας και του γραπτού λόγου γενικότερα
- συνεχής ενημέρωση για την παραγωγή βιβλίων σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο
- κατανόηση των συμφερόντων της ομάδας για την παροχή των σωστών κατευθύνσεων
- ευελιξία στις επιλογές για την κάλυψη των απαιτήσεων «ανάγνωσης» των μελών
- δυνατότητα ανάλυσης κειμένων, θέσης σε θέματα, διαχείρισης συζήτησης
- το δημιουργικό πνεύμα έμπνευσης της ομάδας για συνεχή αναζήτηση νέων ανακαλύψεων ανάγνωσης

Ο συντονιστής μιας λέσχης ανάγνωσης πρέπει:

- Να χαρακτηρίζεται από ευγενές πάθος για τα βιβλία
- Να εμπνέεται και να είναι σε θέση να εμπνεύσει
- Να κρατήσει ζωντανό το ενδιαφέρον της ομάδας εμβαθύνοντας και ανανεώνοντας τα θέματα
- Να προσελκύσει νέα μέλη για να εμπλουτίσει τη σύνθεση της ομάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Το πλαίσιο ενός παραγωγικού μοντέλου φιλαναγνωσίας

Ορισμός:

Ο όρος «Φιλαναγνωσία», περιέχει όλες αυτές τις ιδιότητες που καθορίζουν τη διαδικασία της ανάγνωσης, όχι ως υποχρέωση αλλά ως ευχαρίστηση και αγάπη για τη γνώση, την επικοινωνία και τη χαρά που προσφέρει το βιβλίο.

Πώς καθορίζεται το πλαίσιο ενός παραγωγικού μοντέλου φιλαναγνωσίας;

Η κύρια έμφαση δίνεται στην παιδική και εφηβική ηλικία, αλλά η προώθηση της ανάγνωσης επεκτείνεται σε όλες τις ηλικίες μέσω μοντέλων διά βίου μάθησης.

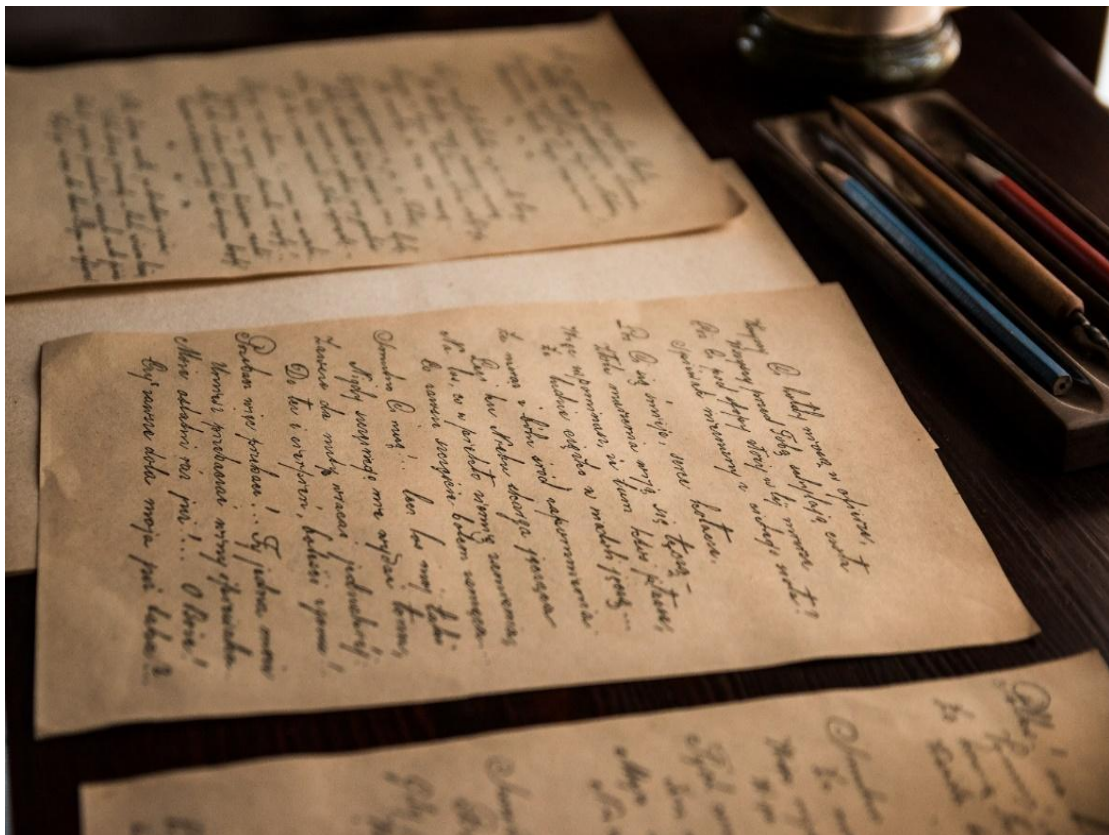
Τα διαχρονικά οφέλη της Φιλαναγνωσίας:

- Μειώνει το άγχος
- Βελτιώνει τη μνήμη και την ικανότητα της μνήμης
- Είναι ο καλύτερος δάσκαλος
- Διευρύνει τη φαντασία
- Αφυπνίζει ένα πιθανό λογοτεχνικό ταλέντο

Βασικές στρατηγικές για την καλλιέργεια της Φιλαναγνωσίας:

1. Προτεραιότητα στο παιδί, κλειδί για το μέλλον
2. Δεύτερες ευκαιρίες – δια βίου μάθηση
3. Δημιουργική χρήση νέων τεχνολογιών, ψηφιοποίηση λογοτεχνικών αρχείων
4. Χρήση των δημοφιλών μέσων μετάδοσης μέσων, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, κ.λπ.
5. Αξιοποίηση των δημιουργών του βιβλίου, των συγγραφέων, των εικονογράφων κ.λπ.
6. Συνεργασίες με πολιτιστικούς φορείς π.χ. βιβλιοθήκες, ιδρύματα, ενώσεις, ομάδες για αμεσότερη πρόσβαση στο ευρύ κοινό

7. Δημιουργία πολιτιστικών χώρων, λογοτεχνικών φεστιβάλ, εκθέσεων βιβλίου κ.λπ.
8. Υποστήριξη νέων δημιουργών, σεμινάρια δημιουργικής γραφής, λογοτεχνικοί διαγωνισμοί, υποτροφίες κλπ.
9. Λέσχες Ανάγνωσης, ένας διαπρεπής τομέας για την καλλιέργεια της Φιλαναγνωσίας
10. Support of new creators, creative writing seminars, literary competitions, scholarships, etc.
11. Reading Clubs, an eminent field for cultivating Philanagnosia

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

Πώς η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη των Λεσχών Ανάγνωσης;

- Θα ακολουθήσει ο συνδυασμός φυσικής παρουσίας με τη χρήση της τεχνολογίας.
- Αυτή τη φορά μπορούν να στρέψουν λέσχες ανάγνωσης σε νέους, καθώς οι νέοι χρησιμοποιούν κυρίως το διαδίκτυο.
- Είναι προφανές ότι οι λέσχες ανάγνωσης θα έχουν υβριδική εξέλιξη.
- Τα μέλη ερευνούν, γράφουν και συμμετέχουν με δημιουργικότητα.
- Για τους συλλόγους που θα επιστρέψουν στις σωματικές τους συναντήσεις, αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του μικρού και ακατάλληλου χώρου.
- Ανησυχούν για τη διαθεσιμότητα ποιοτικής τεχνολογίας, επειδή αντιμετώπισαν πολλά προβλήματα όλο αυτό το διάστημα.
- Χρειάζονται πλατφόρμες που υποστηρίζουν επίσης πολυμέσα για παρουσιάσεις, ντοκιμαντέρ κ.λπ.
- Οι δήμοι μπορούν επίσης να συμμετέχουν στις Λέσχες Ανάγνωσης ως υποστηρικτές.
- Το υβριδικό μοντέλο είναι εδώ αν και ζούμε σε μεταβατικό στάδιο. Όσο πιο γρήγορα γίνει η μετάβαση, τόσο καλύτερα οι Λέσχες Ανάγνωσης θα είναι σε θέση να βελτιωθούν και να εξελιχθούν υβριδικά.
- Συχνά στο διαδίκτυο συμμετέχουν άτομα που δεν θα πήγαιναν ποτέ σε διαζώσης συνάντηση, π.χ. άνδρες που μπορεί να ντρέπονται, άτομα με κινητικές δυσκολίες, στη λέσχη τους υπάρχουν δύο τυφλά μέλη.
- Για τους επισκέπτες είναι πολύ πιο εύκολη η ηλεκτρονική σύσκεψη είτε λόγω απόστασης είτε για άλλους λόγους.

- Μια ενδιαφέρουσα ιστορία είναι τα blogs, όπου τα μέλη ανεβάζουν κριτικά ή εισηγητικά κείμενα και άλλα που προκύπτουν μέσα ή λόγω της Λέσχης Ανάγνωσης. Έτσι, μια σημαντική δουλειά που γίνεται δεν χάνεται αλλά μοιράζεται μέσω ενός αρχείου που δημιουργείται και διατίθεται σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Αυτό που πρέπει να ανακαλύψουν είναι ποια είναι τα όρια της νέας εποχής, τι σημαίνει αυτό για τη διαδικτυακή και φυσική Λέσχη Ανάγνωσης και πως μπορούν να τα συνδυάσουν καθώς οι νέες τεχνολογίες τους δίνουν την ευκαιρία, για παράδειγμα, να προσκαλέσουν έναν ομιλητή ή έναν συγγραφέα από μια μακρινή χώρα, κάτι που δεν θα μπορούσαν ποτέ να σκεφτούν κατά τη διάρκεια του παρελθόντος, ενώ τώρα μπορεί εύκολα να συμβεί.

Οι νέες τεχνολογίες παρέχουν τεράστιες δυνατότητες. Αυτό που πρέπει να εξεταστεί είναι πώς, με τη σωστή αναλογία της τεχνολογίας και σε σχέση με τους πραγματικούς στόχους του RIC , οι οποίοι προέρχονται από την κύρια αποστολή του, θα πρέπει να επιλέξουν τη σωστή χρήση της νέας τεχνολογίας, η οποία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση αυτής της αποστολής.

ΚΟΥΙΖ/ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Μέσα από το βασικό ερώτημα της μελέτης προκύπτουν κάποια ερωτήματα.

Διαδραστικές ερωτήσεις:

- Τα απομακρυσμένα μέλη θα συμμετέχουν ως ακροατές-θεατές ή ως ενεργά μέλη συζητώντας και καταθέτοντας απόψεις;
- Θα μπορέσει η ομάδα να λειτουργήσει υβριδικά;
- Δεν υπάρχει κίνδυνος να νιώσουν τα μέλη ότι κάνουν τηλεοπτική εκπομπή και όχι Λέσχη Ανάγνωσης;
- Θα χάσουν την αίσθηση της οικειότητας, της παρέας, ο ένας για τον άλλον;

ΛΙΣΤΑ ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

1. <https://ec.europa.eu/culture/sectors/books-and-publishing>
<http://www.albusnet.eu/k-hub/impact-pandemic-publishing-europe/>
2. https://www.sne.fr/app/uploads/2020/12/UIE-Post-COVID_Action_Plan_Report2.pdf,https://thegaragejournal.org/files/04/493_518783e68ca4339c2e05e13ef914cb1c30726560.pdf,<https://news.sky.com/story/covid-19-fiction-sales-up-16-as-people-rediscover-love-of-reading-12288526>,<https://www.theguardian.com/books/2020/mar/26/the-perfect-time-to-start-how-book-clubs-are-enduring-and-flourishing-during-covid-19>
3. Dar, M. (2020). Through COVID-19 Closures, Libraries Take Book Clubs Virtual. Retrieved 5 November 2021, from <https://www.libraryjournal.com/?detailStory=through-covid19-closures-libraries-take-book-clubs-virtual>
4. Hunt, E. (2020, July 1). 'The perfect time to start': how book clubs are enduring and flourishing during COVID-19. The Guardian. 10<https://www.theguardian.com/books/2020/mar/26/the-perfect-time-to-start-how-book-clubs-are-enduring-and-flourishing-during-covid-19>
5. Cumming, S. (2021, September 12). Book clubs see 'massive' increase as readers search for escape from COVID-19. ABC News. 12<https://www.abc.net.au/news/2021-09-13/book-club-boom-during-covid-19/100446242>